

Fin - Rus Harbi Dün Fiilen Sona Erdi

Fin - Rus harbinin feci hatıralarından: Helsinkide bir hava hücumu işareti karşısında çalışan halk

Finlandiyada matem

Bayraklar yarıya indirildi. Hükûmetin tebliği göz yaşlarıyla dinlendi

Muahedenin Tam metni

Helsinki, 13 (A.A.) — Finlandiya parlamentosu Sovyetler birliği ile imzalanan barış muahedesi tasdik etmiştir.

Anadolu Ajansının notu:

Fin - Sovyet barış muahedesi Finlandiya parlamentosu tarafından tasdik edilmiş olduğuna dair olarak [Sonu 3 üncüde]

PARTİDEKİ TOPLANTI

Vali İstanbul Mebuslarına şehir işleri hakkında izahat verdi

Şehir ihtiyaçlarının gözönünde tutulduğu görüldü Vali tebrik edildi

Dünkü toplantıdan bir intiba

Finlandiya Sulhu

Finler gibi medeni, mütemed-
din, müterakki bir milletin uğra-
dığı felâket, dünyanın her tara-
fında uyandırdığı teessür ve ak-
ıbet dolayısıyla, vicdanlarda is-
timal ve kuvvet hakkına karşı
nevend nefret ve galeyanı tak-
vye etmek gibi bilvasıta bir fay-
da tevlid edecektir. Onun içindir
ki bu münasebetler düzeni artık
yıkılmaz mahvolacaktır diyoruz.

Kazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

Telgraflar Finlandiya ile Rus-
ya arasında sulh şartlarının
kararlaştırıldığını bildirdiler ve bu şart-
ların ilan ettiler. Ancak, Fin Mebusan
meclisinin muahedemeyi kabul et-
tiğine dair bu satırları yazdığımız sı-
kında henüz bir haber gelmemiş oldu-
ğundan, ilân edilen sulhün kat'i ol-
madığı pek hükmedilemez. Hattâ ba-
mahafilin aleyhde olduklarına dair
haberler bile intişar etti.

Kararlaştırıldığı bildirilen şartlar ger-
çekten ağırdır. Bir müstakill ve muh-
telif Finlandiya hükümeti kılıyor. Fa-
bu kadar fedakârlığı göze al-
dıkları eski Rus teklifleri çok daha
çok ve fazla olarak kabul edilmiş bu-
yordur. Fin milleti haysiyet ve se-
mâli tamamen kurtarmış, dünyada
az millete nasib olacak bir kah-
ramanlık san ve şöhrati kazanmıştır.
Bunun kadar büyük meziyet ve kabiliyet-
ten çok daha parlak maddî netice-
lere ictiran etmemesi gerçekten te-
vâze layıktır. Hakkın bir kere da-
vâyet ve çokluk karşısında mağ-
rû olduğunu kaydetmek ve buna se-
vâde kalmak bugün insanlık hissini
mak bedbahtlığına uğramış bu-
dün dünyaya insanları için gerçekten a-
râ ve bu, medeniyet namına, ma-
hâdimeğe layık bir neticedir.

Bu dünya batmağa mahkûmdur,
düzen devam edemez. Eski zaman-
kâtilâlara katlanırdı; ecnebi hâ-
(Sonu 5 incide)

Hüseyin Cahid YALÇIN

Kalp Yarası
BÜYÜK
EDEBİ ROMAN
Yazan: A.S.
Pek yakında
başlıyoruz!

Sulhü Dünya Nasıl Karşıladi?

Roma, Berlin ve Tokyo bu hâdiseyi müttefiklerin bir ma'âlûbiyeti şeklinde tefsir ediyorlar

Londra, 13 (A.A.) — Sovyet - Fin-
landiya harbinin sulh yolile halledil-
diği haberlerin ecnebi memleketlerde
ilk tesiri şu olmuştur:

Kopenhag siyasi mahafili, muah-
de haberini memnuniyetle karşıla-
mışlardır.

Parise Finlandiyanın âkıbeti de-
rin bir esefle karşılanmakla beraber,
Finlandiya harbinin nihayete erme-
si, bu harbin Avrupada tevlid ettiği

Avam Kamarasında Hararetili bir celse

kararsızlığı izale edeceği kanaati iz-
har edilmekte, maamafih bu kararsız-
lığın, müttefiklerin askeri hedefleriyle
doğrudan doğruya hiç bir suretle mî
nasebeti olmadığı da tebarüz ettiril-
mektedir.

Romada siyasi müşahidler, hali har-
zır vaziyetin vahametini takdir et-
mek hususunda Finlandiyanın göster-
diği realizmi tam bir memnuniyetle
karşılamaktadırlar.

Nevyorkta: NevYork Herald gaze-
tesi diyor ki:

Müttefiklerin, Almanya ile olan ih-
tilâları neticesi itibarile, bu yüzden
her hangi bir zarara uğramış olma-
[Sonu 3 üncüde]

Afrodit yüzünden çıkan davalara devam edildi

Müddeiumumî, Cumhuriyet Gazetesinde
çıkan yazılardan dolayı Hikmet Münif, Peya-
mi Sefa, Mekki Said ve Salâhaddin Güngörün
tecziyesini istedi

Afrodit davası dolayısıyla yapılan açılmış ve tevhid edilmiş olan altı da-
muhtelif nesriyattan dolayı Cumhu-
riyet gazetesi aleyhine müddeiumu-
milik ve İbrahim Konyalı tarafından
vavam edildi. (Sonu 7 ncide)

Müttefik Generaller

İngiliz ve Fransız Hava Gene-
ralleri Eskişehiri ziyaret etti

İngiliz Hava Mareşali Orgeneral Kâzım Orbay'la

Ankara, 13 (A.A.) — İngilterenin Mitchell ile Fransanın şarkî Akdeniz
orta şark ve hava orduları baş ku-
hava kuvvetleri kumandanı general
mandanı orgeneral Sir William G. S.
[Sonu 3 üncüde]

Millî Korunma Kanununun 31 inci Maddesi de meriyette

100 kuruştan fazla alış-
verişte satıcı taleb muka-
bilinde fatura vermiye
mecburdur

Ankara, 13 (A.A.) — Ticaret Ve-
killiğinin gösterdiği lüzum ve koor-
dinasyon heyetinin teklifi üzerine
Millî Korunma kanununun 31 inci
[Sonu 3 üncüde]

Dul, yetim maaşları cebe indiriliyormuş

Üsküdar malmüdürlüğünden tevzi
edilen dul ve yetim maaşlarında bü-
yük bir suiistimal meydana çıkarıl-
dığı haber alınmıştır. Ölmüş olan dul
ve yetimlerin maaşı vesikalarındaki
fotoğrafları değiştirmek suretile ya-
bancı şahıslar tarafından alınan ma-
aşların mikdarı büyük bir yekûna ba-
lîğ olduğu söylenmektedir. Emniyet
âmîrleri henüz isimleri gizli tutulan
bu şebeke hakkında takibata başla-
mıştır.

[Sonu 3 üncü sayfada]

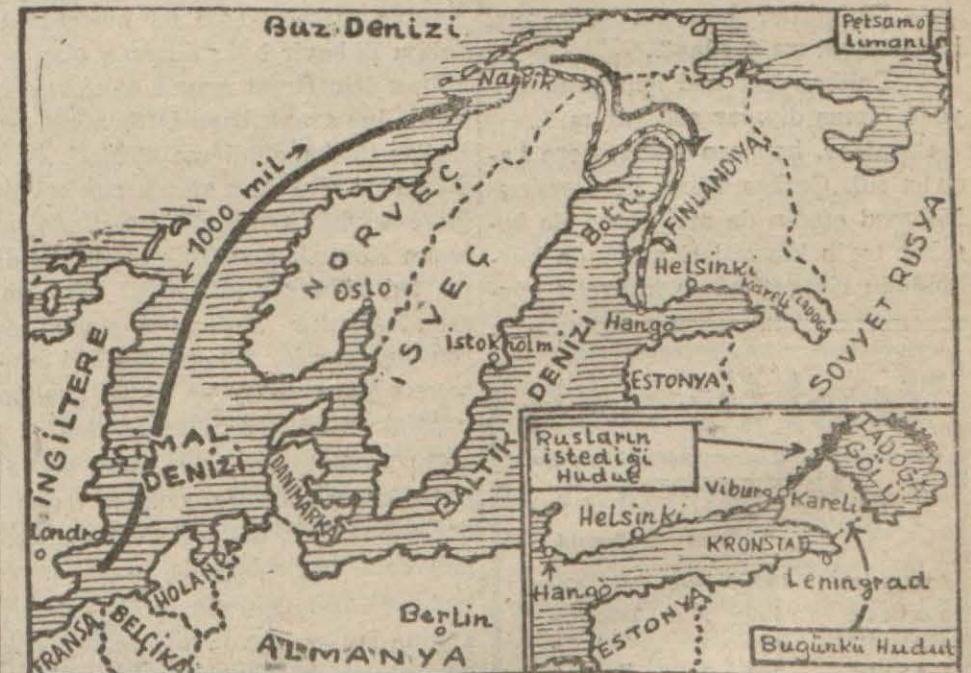
Abluka Uzakşar-
ka da mı teşmil
ediliyor?

Londra 13 (Husuf) — Daily Te-
legraph gazetesinin verdiği malûmata
göre Vladivostok limanına bir çoh
Rus, Japon, Amerikan ve diğer mil-
letlere aid gemiler Almanyaya sev-
kedilmek üzere kendisi için hayattâ
haiz maddeler boşaltmaktadır. Bp
maddeler Şarkî Sibirya demiryolu va-
sıtasile Almanyaya sevkedilmektedir.
İngiltere ve Fransa hükümetleri bu
vaziyet karşısında müstereken ma-
[Sonu 3 üncü sayfada]

SABAHTAN SABAH

Finlandiya Sulha
razı olmasa bile...

İngiltere ve Fransa acaba hangi
yoldan asker gönderebilecekler?

Petsamo limanı Rusların elinde olduğuna göre müttefiklerin Finlan-
diyaya tek yardım yolunu Rusların Karelide istedikleri hududu, İe-
ralıyacıkları Hangöyü gösteren harita.

Dün, Finlandiyalıların Ruslarla
anlaştıkları ve bir sulh mua-
hedeşi imzalamaya razı oldukları ha-
beri geldi. Bu haber dün kat'i de-
ğildi. Henüz Diyet meclisi bu anla-
şmayı tasdik etmemiştir. Fakat gör-
dük ki, Finlere birçok fedakârlıklara
mal olan böyle bir anlaşma umumi bir
hayret uyandırmıştır.
İtilâfın esasını şu nokta teşkil
ediyor:
1 — Kareli berzahının ve Manner-
haym hattının Ruslara teslimi,
2 — Hangöde Rusların bir üs vl-
cude getirmeleri için bu limanın o-
tuz sene müddetle kiralınması..
(Sonu 5 incide)

KONYA İSYANININ İÇYÜZÜ

YAZAN: M. SİFİR

TEFRİKA NO: 54

Hain eller hep açılmış, korkudan Allaha yalvarmağa başlamışlardı

— Müdür bey, nasıl bu gidişin e-vine gider misin? Bu da senin derinden bir çarıklık gön çıkarmak istiyenlerdendir hanı, bilmem bilyon mu?..

Necib bey acı acı gülmüş, fakat ağının tek lifini reddetmemişti. Sarı Kemal kara yüzüne tükürür gibi, hisiml bir nazar attuktan sonra, ağaya su cevabı vermişti:

— Bilirim onu da ne çiçektir, sevinle beraber olduktan sonra değil mi, kimin olsa giderim evine.

Biraz sonra, sarı Kemal misafir odasındaki sedirin bir başına Delibaş Mehmed diğer başına da Necib bey kurulmuşlar, tatlı tatlı sohbet ko-yulmuşlardı. Sarı Kemal, kızara bozara hizmet ediyor, ağının, isyan hakkında söylediği sözleri, isyancı-lara ettiği küfürleri kıvrana kıvrana dinliyordu. Hiç şüphe yok ki, yaklaşan acı akıbetini kara kara düşünüyör, emirin iti gibi titriyor, titri-yordu.

Bu hain habis de, havanın değişti-ğini anlamıştı. Delibaş Mehmedden örnek almış gibi, o da polis müdürüne yaltaklanmağa başlamıştı. Ağının her dediğini o da tasdik ediyor, is-yancılara bayağı ateş püskürtüyordu. Hele, iki yüzükler hakkında pek aşırı gidiyordu. İsmail Hakkı beyin Me-rameda yaptıklarını söyleye söyleye bi-tiremiyor, Kâzım Hüsnünün ve yar-dakçılarının bütün sırlarını ortaya döküyordu. Necib bey de, bu kara bahitleri dikkat ve ibret ile dinli-yordu.

Yemekler yenilmiş, kahveler ve çaylar içilmişti. Vakit gece yarısına gelmiş, fakat, sözün arı keş-kilmemişti. Bir aralık, yataklar se-rilmiş, yorgun vücutlar bütünü ge-vşemişti. Çeneler esniye esniye ge-rilmişti. Ağa, nihayet yumulmak ü-zere bulunan gözlerini oğusturarak:

— Yatahm gayri müdür bey. Al-lah nasib ederse yarın sabah gün doğmadan yola çıkarız. Hele biraz vücudumuz dirlensin.

Demiş, yorgun başına gelmişti.

...

Tedib kuvvetleri hakkında alınan ve birbirini tutmayan haberler ve hele, Delibaş Mehmed hakkında orta-da dönen rivayetler, Zeynelâbidi-nin, elleri kardeş kanları ile kızıl-lan, cemaatını gerçekten endişeye düşürmüştü. Hakk idiler de. Çünkü, ahvalin büründüğü belirsizlik, gün-değil de her saat geçtikçe, tıpkı rüz-gâr öfne dümüş sisler gibi, yavaş yavaş dağılıp sıyrılıyor, mukadder olan kara encam ve akıbetler birer birer ve birer gulyabani korkunçluğu ile sırtıyordu. Üç bacaklı darğaçla-rının hayali ile ölüm kokusunu alıp şakakları zonklayanlar ve hiyanetle-rinin cezasını hatırlayıp yürekleri hophyanlar çoğalmıştı artık. Her karşılaşan somurtkan yüz birbirine soruyordu:

— Pınarbaşına dak gelmişlermiş, acab essah mı ki?..

— Bizimkiler bozguna uğramış, haberin var mı gardeş?..

— Delibaş Mehmed için onlardan yana olmuş diyolar aslı var mı?..

Cevaplar, hep can sıkıcı, neşe ka-rarıcı idi. Çerkes Etem ile Demirci Mehmed efendin de maiyetleri ile be-raber tedib kuvvetleri arasında bu-lunduğu rivayetleri de kuvvetle söy-

leniyor ve bu haber, bilhassa, hain-lere şiddetli bir korku veriyordu.

Müdafaa hukuk reisi Sivash Hoca Ali Kemal efendiye sopa altında can verdiren, Alâeddin camisinde binbaşı Halid beyi öldüren, istasyon civarın-da tayyareci mülazimvevel Etem be-yi parça parça eden, Piri Mehmed paşa camiiile, kışla ardındaki çayır-lıkta birçok zavalılları türlü türlü iş-kencelerle inleten, zabitan ile kuvayi milliye mensublarının evlerine giren, sandık sepet didikliyeni ve kadın, çocuk, ihtiyar demeyip rastladığını so-padan ve bıçaktan geçiren hain eller hep açılmış, nedamet yaşları ile yıka-nıp aklanış kanlı gözler hep sema-ya dikilmişti. İğrenç küfürler, nâra-lar savuran ağızlar, gelen tedib kuv-vetlerinin âdil ellerinden kurtulmak için, Allaha yalvarıyorlardı. Taassub-ları sahlanan, kuduzlaşan ağalar, yi-ne eskisi gibi, Hacı ve Hoca, Şeyh ve Molla kisvelerine bürünmüşler yine elleri öpülüp dualar alınacak müba-rek fânilere dönmüşlerdi.

Başlarında Kâzım Hüsnü olmak ü-zere hükümet konağında yuvarlanan fesadecılar da hayal sukutuna uğra-mışlar, bozguna tutulmuşlardı. İdam mazbatalarını, icraat emir ve zabıta-larını toplayıp kaçmışlar, birer deli-çe sokulmuşlardı. Hükümet dairesin-de, polis müdürlüğü ile muavinliğini yapan Yakub ile Benderli İbrahim-den başka kimse kalmamıştı. Onlar da savuşmak üzere bulunuyor, iltica edecek bir yer araştırıyor ve konuşuyorlardı.

Tam o esnada, isyanın elebaşılardan ekmekçi Eyüp soluk soluğa, düz me polis müdürü Yakuba geldi. He-nüz elinden bırakmadığı tüfeğine dayanarak:

— Yakub bey be.. dedi. Herkes dilediğinden hıncını aldı. Bilyon mu yalnız benimki kaldı. İzin ver hele de, Feriideye karakoluna gönderdiğin komiser Zübeyir beyin defterini de şu kargaşalıkta ne olur ben düreyim?

Komiser Zübeyir bey, o sırada Kon-yalı polisinden ikinci komiser olarak bulunuyordu. Cesur, namuslu ve yur-dunu, milletini çok seven bu zat, is-yan esnasında, bir avuç kahraman ile Rum mektebine çekilmiş, göster-diği mukavemet ile nice âfî sürüleri-ni yere sermiş ve nicelerine de pes dedirtmişti. Tepenin sukutundan son-ra, vali beyin emri ile silâhını bira-kan bu kahramanı, âsiler, arkadaşla-rı ile birlikte Samanpazarında Ata-nın İbrahimin hanına götürmüşler ve arkadaşlarından ayırıp bir odaya hapsedmişlerdi.

Kuvayi milliyeye olan şiddetli ta-raftarlığı ve teşkilât hususunda gös-terdiği fevkalâde yararlığı sebebiile, komiser Zübeyir bey de, âsilerin ha-zırladığı imha defterinde kayıtlı idi. Fakat, diğerleri hakkında olduğu gi-bi, delibaş Mehmed, gösterdiği son muhalefet ile, bu kahraman komise-rin de idamını tehir ettirmişti.

Buna rağmen, eski bir maceradan dolayı Zübeyir beye düşman olan ve imhaisi için fırsat arıyan ekmekçilerin Eyüp, bir aralık başına topladığı ser-seriler ile hana hücum etmişti. Ö-l-dürecekli. Fakat, o sırada çok sevdi-ği ve saydığı komiserinin yanında bu-lunan Konyalı polis Süleyman efendi ile, âfî nöbetçilerden topal Ruza ile arkadaşlarının, himaye ve müdafaa-ları karşısında, tasavvur ettiği ci-nayeti yapamamış ve hattâ oradan kaçmak mecburiyetinde kalmıştı.

Bu kanlı teşebbüsten biraz sonra, yine âsilerin elebaşılardan İske-derin İskender, maiyeti ile hana gel-miş ve Zübeyir bey ile diğer mev-kuf arkadaşlarını ahp polis müdür-lüğüne getirmişlerdi. İsyancılar, ele-geçirdikleri hükümeti ve idareyi art-ık terketmek kararını verdikleri i-çin, yine kendi şahsî selâmetlerini, hayatlarını kurutmak üzere Alâeddin tepesinde esir olan polis kuvvetleri ile bekçileri vazifelerine devam et-tirmek lüzumunu hissetmişlerdi. Bu arada, Zübeyir bey ile maiyetini Fe-ridiye karakoluna göndermişler ve maiyetine de âsilerden Sinanköylü Ali ile arkadaşlarını vermişlerdi.

(Devamı var)

Hurda demirleri Karabük satın Alıyor

Memlekette mevcut olan hurda demirlerin gümrük rütusunu vermeden ihraç edilebilmesi için Vekâlete ya-pılan teşebbüsler müsbet netice ver-memiştir. İştittimize göre Vekâlet bu demirlerin Karabük tarafından satın alınarak işlenmesine karar ver-miştir. İçinde eski Unkapanı köprüsü enkazı bulunan ve yekünü 200.000 tondan ziyade tutan hurdaların Ka-rabük fabrikası tarafından satın al-nmasına başlanacaktır. Diğer taraf-dan evvelce demir limited tarafından Amerikaya sipariş edilmiş olan demir ve çeliklerin 15 martta vapura yük-lenmesi icab etmekte iken tahmil işi-ni bir ay gecikerek ancak 15 nisanda vapurlara yükletileceği haber alın-mıştır. Bu vaziyet üzerine sipariş edi-len mallar ancak 15 mayısta mem-lekete gelmiş olacak ve o vakte kadar piyasada hissedilen muvakkat demir bühranı devam edecektir.

Çivi imaline yarıyan teller de A-merikaya sipariş edilen mallar me-yanında bulunduğundan memleketi-mizdeki çivi fabrikalarının çivi ima-lâtında kullanılan tel mevcudları tü-kenmiş ve bu yüzden çivi sanayi ta-tili faaliyet etmiştir.

Türkiye piyasalarının muhtaç ol-duğu çivi kâmilan İtalyadan gelmek-tedir. İtalyan fabrikaları istenildiği kadar çivi verdikleri halde imalâta yarıyan tellerden kat'iyen satmamak tedirler. Bu itibarla mayıs ortaları-na kadar çivi fabrikaları muattal bir vaziyette kalacaklardır.

MAARİFTE:

Tib talebe bayramı bnoün kutlanıyor

İstanbul Üniversitesi tib bayramı bugün üniversitede konferans sala-nunda büyük merasimle kutlanacak-tır.

Merasime öğleden sonra başlan-a-cak üniversite rektörü Cemil Bilsel bu münasebetle bir nutuk söyleyecek-tir. Bu nutku Tib Fakültesi dekanı-nın bir konferansı ve tib talebeleri-nin söylevleri takip edecektir.

Akşam tib bayramı münasebetile büyük bir süvare verilecektir.

DENİZLERDE:

Karaya oturan vapur-ların tahkikatı

Denizyolları idaresinin son zaman-larda karaya oturan vapurlarının tahkikatile meşgul olmak üzere Mû-nakalât Vekâletinin emrile Mntaka Liman Reisliğinde teşkil edilmiş olan fen heyeti mesaisini bitirmiş ve ha-zırladıkları raporları hâmilin dün Ankaraya gitmişlerdir.

Sık sık serseri mayınler görünmeğe başladı

Karadenizin Kefken adası açıkla-rında batı karayel istikametinde 14 mil mesafede suların cereyanile sü-rüklenen serseri bir mayın daha gö-rülmüştür. Bununla beraber Karade-nizde son ay zarfında görülen mayın lerin adedi sekizi bulmuştur.

Mntaka Liman Reisi mayının im-hası için tedbirler almış, vaziyeti de alâkadarlara bildirmiştir.

Hazin bir üfûl

Münakalât ve Muhaberat Ve-kâleti Limanlar Umum Müdür-lüğü İstanbul Liman İşlet-mesi Palamar âmiri Bay Salâ-haddin Günak refikası ve tüc-cardan merhum Bay Mehmed kerimesi Bayan Suad Günak dün kısa bir hastalığı müteakib hayata gözlerini yummuştur.

Merhumenin cenazesi bugün Fındıklıda, Dereciindeki hane-sinden kaldırılarak aile makbe-resine defnedilecektir.

Henüz genç yaşında üfûl e-den merhumeye Tarından mağ-firet, ailesi efradına da sabır ve metanet dileriz. Mevlâ gariki rahmet eyleye.

OKUYUCU DİYORKİ

Mütekaid maaşları

(Yeni Sabah) ın "Her sabah,, sütununda vergi zamları ve me-murlar başlıklı guununuzu oku-dum. Memurlar hakkında say-dığınız hususat kendilerine aid olmak üzere bahsettiğiniz te-kaüidler ve tekaüd maaşları ve bunlara yapılan zamlar hakkın-da zatiâtillerini biraz tenvir et-mek lüzumunu hissettim.

Büdcenin darlığı sırasında es-kili tekaüd kanunile tekaüd edi-lmiş olan mütekaidlere yüzde "25,, zam edileceğini yazıyor-sunuz. Senelerdenberi üzerinde uğraşılın bu husus tamam olma-sa bile sayanı teşekkürdür. Yal-nız bu zam bir zam değil Har-bi Umumî bidayetinde tekaüd, eytam ve eramil maaşlarından yapılan tenkihatın bir kısmının iadesidir.

Sinniniz müsaide değilse veya-hud o tarihte tekaüdüle alâka-dar değilseniz bunu belki bil-mezsiz. Arzedeğim: Harbi U-mumî ilânından sonra harb ma-sarifini karşılamak için hükû-met tekaüd maaşlarından bir mikdar tenkihat yapmıştı. Bu tenkihat Harbi Umumî nihay-tine, hattâ bugüne kadar devam ettiği gibi istiklâl harbinden sonra "1683,, numaralı kanunun neşrine kadar hükmü mer'î tutu-lan "325,, tarihli kanuna göre tekaüd olanların maaşlarından da kesildi.

"1683,, numaralı kanunun neşrinden yani 1930 senesinden sonra mütekaidin evvelce kes-i-len paranın iadesi istihharında bulundular. Bu cihet bu işin ha-ricinde bulunanlar tarafından yanlış anlaşıldı ve hâlâ da böyle devam ediyor. Göya mütekaid zabitan kendilerinin de yeni te-kaüd kanununa göre maaşları-nın artırılmasını istiyorlarmış! Zabitan, kendi zamanlarına aid kanunun kendilerine verdiği hak-tan başka bir şey istemediler ve isteyecek kadar da düşüncesiz değildiler. Onların istediği 325 tarihli tekaüd kanununun kendi-lerine tahsis ettiği maastan ke-silen paradır. İşte bugün zam-sekinde anlaşılan bu para o pa-radır ve haklır.

Sırası gelmişken bir noktayı daha arzedeğim: Ortada eski tekaüd kanunu, yeni tekaüd kanunu diye bir me-sele daha vardır. Maas tahsisi hususunda eski ve yeni tekaüd kanunları arasında bir afk yok-tur. İkisi de aynıdır. Yalnız se-kil ve ifade değişmiş ve öyle bir-zan hasıl olmuştur. Misal olarak kendimden bahsedeyim..

Ben binbaşı mütekaidiyim. Eskiden maaşım 20 altın lira, tekaüd olduğum tarihteki ma-aşım 35 kâğıd para ve tahsisa-tile beraber 126 liradır. Müdde-ti hizmetim de 42 senedir. "Bun-da harb zamları ve yıpranma zammı vardır,, Eski kanuna göre 20 altın lira ile tekaüd e-dilseydim maaşım: "21,, altın lira, 35 lira ile tekaüd edilsey-dim: "34.25,, kâğıd lira "tahsi-satsız,,

Eski tekaüd kanununun hü-kümüne göre tekaüd maaşı maaşı aslinin yüzde "75,, ini te-cavüz edemeyeceğinden benim "21,, liralık tekaüd maaşım 15 altın liraya ve "34,, liralık maa-şım da "25.875,, liraya tenezzil edecekti. 15 liranın bugünkü tu-tarı da bugün "285,, kâğıd lı-ra-dır.

Şimdi tekaüd olduğum tarih-teki maaşıma göre her iki ka-nunu tatbik edelim:

Eski tekaüd kanununda ma-aş tahsisi için kabul edilen esas timera için; maaşın hizmetli mid detine darible farka tahsisin-

(Sonu 6 mada)

Ali Kılıç aleyhinde Açılan davaya Dün bakıldı

Ankarada vaktile kurulmuş olan bir şirkette hissedar bulunan Ali Kılıç aleyhine bir kefaletten dolayı, tüccardan Hüsnü tarafından dördün-cü ticaret mahkemesinde 10000 liralık bir dava açıldığını yazmış, muhtelif saffhalarına aid malûmatı vermiştik. Bu davaya dün devam edilmiştir.

Geçen celsede, Ankara sicil tica-retinden bu kefalet işinin vaki oldu-ğu tarihte Ali Kılıç şirketten çe-kilmiş olup olmadığının ve bu keyfi-yetinin müseccel bulunub bulunma-dığının sorulmasına karar verilmişti. Dün, gelen cevap okunmuş, şirketin sicil ticarete müseccel olmadığı ve ilâmı yapılmamış olduğu görülmüş-tür.

Bundan sonra, davacı vekilinden bu kefaletle aid akid yapıldığı zaman şirketin mevcut olup olmadığı sorul-muş, vekil, müvekkiline sormak üzere istihmal etmiştir. Bunun üzerine da-va, başka güne talik olunmuştur.

MAHKEMELERDE:

Torununu zehirliyen kadın idamdan güç kurtuldu

Bir müddet evvel, Parmakkapıda oturan Luka kıızı Emorfia adında ih-tiyar bir kadın, kıızı Efistratya ile bir müddet nikâhsız olarak oturan Şahab adında bir gençten olma beş aylık torunu Seyyan'ı sürürle zehir-leyerek öldürmek suçile adliyyeye ve-rilmiş, mevkuf olarak muhakemesine başlanmıştı.

Emorifa hakkındaki muhakeme tamamlanmış, kararı, dün, birinci a-ğırceza mahkemesinde verilmiştir.

Mahkeme, Emorfiyanın, torununu zehirlediğini muhtelif delillerle sabit görerek Türk ceza kanununun 450 inci maddesinin birinci fıkrasına gö-re ölüm cezasile cezalandırılmasına karar vermiştir. Ancak, nikâhsız ba-badan olan çocuk dinî hissiyat ve gay-retine dokunduğundan dolayı bu işi işlediği kabul edilerek bu ceza 30 se-ne hapse, müebbeden hidedati âmme-den memnuyet ve kanunî mahcuri-yet cezasına tahvil olunmuştur.

Tramvay teli kopmuş

Topnane Necatibey caddesinde asker fırınına Tapa sokağı arasındaki tramvay teli kopmuş, tramvay mü-nakalâtı yarım saat kadar sekteye uğramış, yarım saat sonra hat tamir edilerek tramvaylar yeniden seyri-sefere başlamışlardır.

Bir çocuk kuyuya düşerek öldü

Fatihde Zeyrekte 48 numaralı ev-de oturan İbrahimin 8 yaşındaki oğlu Ömer dün bahçede oynarken ağzı a-çık bulunan kuyuya düşmüş, hâdi-seden derhal itfaiyyeye haberdar edil-miş, gelen itfaiyenin vesaitile zaval-lı yavruçuk kuyudan ölü olarak çı-karılmıştır. Yapılan muayene sonun-da cesedin defnine ruhsat verilmiş-tir.

ŞEHİR HAYATI

KONFERANS — Eminöni Halh evinden:

Cağaloğlundaki salonumuzda:

1 — 14/3/1940 perşen'e günü saat 17.30 da Üniversitede Hukuk Fakültesi dekanı Ordinaryüs pro-fesörü Bay Ali Fuad Başgil tara-fından "Türk inkılabının hukuk ve devlet telâkîsi,, mevzuu bir konferans verilecektir. Davetiye yoktur.

2 — Türkiye sanat mektebi me-zunları cemiyetinin seri konferans-larından yedincisi 15/3/1940 cu-na günü saat 18 de mütehasşis Bay Pret Kayetan tarafından veri-lecektir. Mevzuu "Modern oksijen ve elektrik kaynakları,, dir. Dave-tiye yoktur.

3 — Evimiz Gösterit şubesi 15 mart 1940 cuma ve 16/3/1940 cu-

Politika

Sovyet - Fin sulh muahedesi

Üç buçuk ay süren kanlı harp ile Finler arasındaki harb muahedesile nihayete ermiş bulunmakta-dır. Her ne kadar, bu hukukî ve kanun meriyet mevkiine girmesi için, Fin anakanunlarına göre muahesule müteallik merasim varsa da ortadaki müsbet vakia, Fin partimen-tosu tarafından da bu imza göste-risinin tasdik edileceğini gösteriyor.

Şüphesiz, faik Sovyet kuvvetleri ne karşı adım adım müdafaa har-pı yapan ve bunda da oldukça muv-fak olan Finler, maddî bakımdan kendilerini, hariçten gelecek vaziyetle olmadan, kurtaramıyacak vaziyetle idi. Fakat, ne de olsa, Ruslara, sulh muahedesile, memleketlerini, zengin muntakalarından bir kısmı vermış ve Fin toprakları rinde, hukuku hükümlerinin Sovyetle lâl eden bazı imtiyazları Sovyetle tanımak mecburiyetinde kalmış-tyr.

Finlerin, böyle bir sulh muahedesini kabul etmelerine âmil olan sebebler muhtelif veheler arzettek-tir. Bilhassa Fin Hariciye Nazırı B. Tanner'in yapmış olduğu be-yanat dikkate sayındır.

Fin Hariciye Nazırının sözleri-ni den, İsveçin Finlandiyaya yarın-hususunda red cevabı vermiş olma-sı ve Fin milletine karşı olma hatı hareket ittihaz edilmiş olma-sının, Moskova sulhünü imza etme-mek hususunda Finleri mecbur et-mek âmillerden biri olduğu anlaşı-lmaktadır. Zira, mütteliklerin Fin-landiyaya kat'î surette yardım et-mekleri hususundaki vâdiler, kuv-vetli bir tetkik neticesinde fiiliyâta geçemeyecek bir mahiyet arzettek-tir.

Bunu yine B. Tanner nakliyat me-selesile izah ediyor. Filhakika İs-veçin Finlandiyaya red cevabı kan-danvar memleketlerinin red cevabı üzerine, Finlere yapılacak yar-dım keyfiyetinin çok zor olacağı ni-müşahede edilmiş ve neticede yine mukavemeti karılmadan, sulh yap-mak zaruri görülmüştür.

Finler, bugünkü ahval dolayısıyla Sovyetlerle, sulh muahedesini im-zalarken, civarlarındaki memleket-ler de şimaldeki bu ihtilâfa etrafı-sirayet etmemesinden memnuyet-le-rini saklamamaktadırlar.

İskandinav milletleri, bu surette kendi istiklâllerini muhafaza etmek-ten mütevellid bir memnuyetle yur-yarken Almanlar da, Finlandiya me-selesinin mütteliklerin fiili bir surette müdahalesine meydan verice-den ve dolayısıyla mücadele sahâ-sının tevessülü vücade gelmeden ha-ledilmiş olmasını ve Moskovanın bu meselede sarfettiği manevi ve maddî büyük enerji kuvvetlerinin bundan sonra muhafaza edilebilece-ğini sevinçle müşahade etmekte-dir.

Berlin, Avrupanın bu kısmında yeniden müsterek bir Rus ve Alman nüfuzunun hâkim olacağını temin etmiş görülmektedir. Zira bundan sonra İskandinav memleketleri da-ha ziyade bu grupun tazyik altında kalacaklardır.

Dr. Resad SAGAY

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Sonabli
SENELİK	1400 Kurus	2700 Kurus
6 AYLIK	750	1400
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	180	300

14 MART 1940 Perşembe

1359 H. Sefer 4

1356 R. Mart 1

Şişli 74 Ayı 3

Kasım : 128

Esant Saat

Vasat Saat

güneş

güneş

güneş

güneş

SON HABER

Fin - Rus Harbi dün fiilen sona erdi

[Baş tarafı 1 incide]

Finlandiya hükümeti 19 uncu sayfa-
münderiç bulunan Helsinki ha-
gece yarısından sonra geç vak-
Anadolu ajansının resmi ve-
tarafından teyid edilmemiştir.
Finlandiya hükümeti, Helsinki
Harcıye Nazarının Nuktu
13 (A.A.) — Finlandiya
B. Tanner, radyo ile
bir nutuk söyleyerek Sov-
muahedenin imzası sebeblerin-
hissetmiştir.

Tanner, ezcümle demiştir ki:

— İsveç kralı, Finlandiya yar-
reddeylemiş ve İsveç, Fin mil-
kara menfi bir hatta hareket it-
miştir. Bir kaç zaman evvel,
devletleri, Finlandiya yardım
makamları, bu meseleyi
bir surette tetkik eylemişler ve
bir za'if nokta bulmuşlardır.
Bu nokta, yardım kitalarının
meselesidir. Filhakika Skandi-
navya devletleri, Finlandiya'nın
devletlerinin taleplerine red ce-
verince, Finlandiya, müttefik-
yardımına güvenemeyeceğini
hade eylemiştir ve Finlandiya
Finlandiya, mezkûr muahede de-
piş edildiği üzere, bu sularda denizaltı
gemileri ve müsellâh tayyareler bu
londuramay, sahilde askeri iman-
lar, harb filosu için üsler ve mevcut
gemilerin ihtiyacını açacak askeri ta-
mirhaneler vücutte getirmemeyi ta-
ahhüd eyler.

Madde 6 — Sovyetler Birliği va-
tandaşları ve eysayı serbestçe tran-
sit olarak Norveçe geçecek ve Nor-
veçten gelecektir.

Madde 7 — Finlandiya hükümeti
Sovyetler Birliği ile İsveç arasında
eysa transiti hakkını tanıy ve bu tran-
siti en kısa demiryolu ile inkişaf et-
tirmek maksadile Sovyetler Birliği
ve Finlandiya Kandalakçayı Kemi -
jarviye bağlayan bir demiryolunun,
1940 senesi içinde ve her iki taraf
kendi topraklarına, inşasına lüzum ol-
duğunu teslim ederler.

Madde 8 — İşbu muahede meriye-

te girer girmez, iki taraf arasında iktisadî
münasebetler yeniden tesis o-
lunacak ve âkidler bir ticaret muah-
desinin akdi için müzakerelere giri-
şecektir.

Madde 9 — İşbu muahede, imza-

anı müteakib derhal meriyete gire-
cek ve ondan sonra tasvibe arzolu-
nacaktır.

Tasdiknameler on gün içinde Mos-

kovada teati olunacaktır.

İşbu muahedename ikişer nüsha

olarak Rusça, Fince ve İsveççe ola-
rak Moskovada 12 mart 1940 tari-
hinde tanzim olunmuştur.

Müttefik Generaller

[Baş tarafı 1 incide]

Janeaud refakatierinden mihmandar-
ları ve maiyetleri erkânı olduğu hal-
de Eskişehir gitmek üzere bu sabah
gehrimizden ayrılmışlardır.

Muhterem generaller istasyonda
hava müdafaa genel kumandanı Kor-
general Hüsnü Kalkış, gaz genel ku-
mandanı Tümgeneral Hüsnü Rıza
Ünsal, hava müşaviri Tuğbay Celâl
Yakal, hava müstegarı Tuğbay Yah-
ya Razi Biltan, İngiltere büyük elçisi
Knatchbull Hugessen, Fransız bli-
yük elçisi Rene Massigli, albay Hilmi
Oray, merkez kumandanı Ali Somde-
yar, Fransız, İngiliz büyük elçilikleri
erkânı ve atâşemillerleri tarafından
ugurlanmıştır.

Rasimeyi ihtiramı ifa etmek üzere
garda mevki almış olan kitalaya refa-
kat eden askeri bando İngiliz, Fran-
sız ve Türk milli marşlarını çalmış
ve generaller askeri teftiş eylemiş-
lerdir.

Yıldırım ekspresine bağlanmış olan
hususî vagonlarla Eskişehirde gitmiş
olan İngiliz ve Fransız hava kuvvet-
leri kumandanları Eskişehirde bir
müddet kaldıktan sonra Beruta git-
mek üzere Toros ekspresile bu akşam
gehrimizden geçmişlerdir.

Madde 4 — Finlandiya Cümhuri-

yeti 8 milyon Finlandiya mark
bu üçer üçer mukabilinde ve 30 sene
maddile Hangoe yarımadasını ve bu
maddile Hangoe yarımadasını ve bu
maddile Hangoe yarımadasını ve bu
maddile Hangoe yarımadasını ve bu

maddile Hangoe yarımadasını ve bu

maddile Hangoe yarımadasını ve bu

maddile Hangoe yarımadasını ve bu

maddile Hangoe yarımadasını ve bu

HER SABAH

Olmuyacak duaya âmin diyelim mi?

Sovyet - Fin harbi sona erdi.
İki taraftan birinin son da-
likada oyun bozanlık etmemesi
şartile 104 gündürlü Şimali Av-
rupanın lekesez beyaz bir mmtaka-
sını kapkızıl bir renge boyayan ge-
tin bir boğuşmanın üzerine sulh
müzakerelerinin yarı seffaf perde-
si iniyor demektir.

Bir ihtilâfın halli için silâhın bir
tarafa kırılıp mützaker kapıla-
rının açılması, akan insan kanının
ve yetim gözyaşının dinmesi ba-
kımından, hiç şüphesiz ki beşeriy-
et için bir kazalettir.

Minimim Fin milleti istiklâlini
korumak için cammı dışına taktı,
son dakikaya kadar uğraştı ve di-
dindi. Ölümlü hiçe sayan bu hüri-
yet ve istiklâl bağışlığının rakib
nezdinde de takdir ve hürmet u-
yandırdığını söylemek kehanetfü-
rüşlük sayılmaz. Zira hamaset ve
fedakârlığı dost ta takdir eder,
düşman da. Silâhı elinde dövüşe
dövüşe öten bir muharib cesedini
kendini bilen hiçbir düşmanın ha-
kir gördüğü vaki değildir.

Fin faciası bu suretle sona er-
dikten sonra iki müstahkem hat
arkasında dünyaya en azametli
orduları ve en kavi milletleri ara-
sında cereyan eden asil büyük ha-
ileyi gözönüne getirmek müm-
kin değildir.

Summer Welles'in ağız açmadan
esrarengiz bir eda ile Avrupalının
büyük payitahtlarını dolasmış,
Papa'nın ve Rooseveltin paskalya
mützakeresi teklifleri kabillerde za-
yır bir ihtimâlin çıtız ümidlerini
yaşattığını kabul edebiliriz amma
her iki tarafın da:

— Asil harb şimdiden sonra baş-
layacak! Sekinde meydan okuma-
ları da gösteriyor ki garb ebe-
hinde hiç kimsenin pes etmeğe he-
nüz niyeti yoktur.

Maahaza biz her şeyden evvel
suhbever bir milletin ferdi sıfatile
ve son musalâhanın kalblerde ya-
ratmış nisbi bir cesaretle:

— Darısı başımıza! diyelim. An-
cak bu temennimizin muhali iste-
mekten başka bir mâna ifade et-
meyeceğinden de korktuğumuzu
saldırmayalım.

Maamafih kimbilir? Belki içi-

mizde:

Geceler Gebedir!..

Diyecekler de bulunur anma o-

lamlı biteni gördükten sonra:

Persömbenisi gelmiş çarşambadan

bellidir!..

Diyecekler bir cevap bulmak ta

müskül olur.

A. CEMALİDDİN SARACOĞLU

Dul, yetim maaşları Cebe indiriliyormuş

[Baş tarafı 1 incide]

Bu vaziyet üzerinde İstanbul ma-
aş alan bütün eytam ve aramlın nü-
fus tezkerelelerinin tetkiki lüzumu ha-
sıl olmuştur. Nüfus tezkerelelerinde
fotoğraflarla maaş vesikalarındaki
resimler karşılaştırıldıktan sonra
yeni sultistimler çıkması muhtemel-
dir. Mevzuu bahis sultistimale Üs-
küdan malmüdürlüğün suçu olmadı-
ğundan mumaileh vazifesine devam
etmektedir.

Abluka Uzaksarkada mı teşmil ediliyşr?

[Baş tarafı 1 incide]

kabil tedbirler alemağa karar ver-
mişlerdir.

Londrada Bir Suikasd

Londra, 13 (A.A.) — India Associ-
ation'ın bu akşam Londrada yapılan
bir toplantısı esnasında Sir Michael
Odwyer bir Hindli tarafından atılan
bir kurşunla ölmüştür.

Kurşun Lord Zatlardı hafifce sı-
yırmış, Sir Louisdan ve Lord Laming
ton yaralanmıştır.

Nafia Vekili Adanada

Adana, 13 (A.A.) — Nafia Veki-
limiz Ali Fuad Cobesoy bugün Ada-
nadan Tarsusa gitmiştir. Kendisine
Adanadan kalabalık bir heyet refa-
kat etmiştir. Vekilimiz Tarsusta in-
şaatı tamamlanan Tarsus - Berdan
regülâtörünü saat on birde törenle
açmışlardır.

Sulhu dünya nasıl karşıladı?

(Baş tarafı 1 incide)

ları varid değildir. Bununla beraber,
memleketimiz, bunu takib edecek o-
lan tevakkisi gayri kabil neticeyi de-
rin bir esefle karşılayacaktır.

Herald Tribune gazetesi, bu muah-
edenin müttefiklerin prestijine ağır
bir darbe vurduğu kanaatinde.

Nevyork gazetelerinin hepsi, bütün
bu işlerin, Almanyayı sevinç içinde
biraktığını söylemekte müttefikler-
ler.

Tokyo'da: Hariciye nezaretinin sa-
lâhiyetli mütesilli, Sovyet - Finlan-
diya ihtilâfının halli, daha büyük
mikyasta bir ihtilâf üzerinde son de-
rece müessir olacağı kanaatini izhar
etmektedir.

İngiliz Başvekilinin Parlamentodaki

Sozleri

Londra, 13 (A.A.) — Chamberlain
Avam Kamarasındaki beyanatında,
dün gece Moskovada bir Fin-Sovyet
muahedesini imzalandığını ve bu gün
mahallî saatle 11 den itibaren müt-
zarekte aktedildiğini, Finlandiya Hari-
ciye Nazarının, Helsinkideki İngiliz
elçisine bu sabah bildirdiğini söyle-
miştir.

Chamberlain, sözüne devamla de-

miştir ki:

— Britanya hükümeti, Finlandi-
yalılara, tecavüze karşı giriştikleri
kahramanca ve cesurane mücadelede
mümkün olan bütün yardımları yap-
mak hususundaki arzusunu izhar et-
miş ve Finlandiya tarafından talep
vaki olur olmaz asker ve malzeme
bakımından sahip olduğu bütün me-
nabii Finlandiya emrine tahsis et-
mek üzere icab eden tedbirleri almış-
tır.

Eski Amerika Cümhurreisinin

Beyanati

Nevyok, 13 (A.A.) — Birleşik A-
merika sabık Cümhurreisi Hubert
Hoover, Sovyet - Finlandiya sulh mu-
ahedesini hakkında demiştir ki:
— Bu muahede, medeniyet için
yeni bir matemin tarihidir.

İngiliz Parlamentosunda Kararetili

Bir Celse

Londra, 13 (A.A.) — Avam Ka-
marasında B. Chamberlain beyana-
tını bitirdikten sonra muhalefet şefi
Battlee söz alarak demiştir ki:

— Finlandiya'nın taarruza muka-
vemet etmekte gösterdiği cesaretin
hayranıyız. Diğer taraftan muhare-
benin nihayet bulmuş olmasından do-
layı da memnunuz. İngilterenin bu
tahrik edilmeden vaki olan taarruzun
yaptığı hasarı tamir için Finlandi-
yaya yardım etmesini talep ediyor-
um., — Alkışlar —

Eski harbiye nazırı Hore Belisha
Finlandiyay akarsı sempatisini ifade
ettikten sonra demiştir ki:

— Finlandiya'nın İngiltereden
muhtelif vesilelerle insan ve malze-
me istediği doğru değil midir? Bu hâ-
diselerin fevkalâde ehemmiyeti göz
önünde tutulunca, hareketsizliğin me-
sueiyetinden tamamen teknik mahi-

yeti de sebebler ileri sürülerek sıy-
rılmaya çalışmak acınacak bir şey
olmaz mı?..

B. Hore Belishan bu mesele ve a-
lelîmum Finlandiya harbi hakkında
müzakerelerin derhal açılmasını is-
temiştir.

B. Chamberlain su cevabı vermiş-

tir:

— Fin hükümetinin bize muhtelif
vesilelerle yardım müracaatında bu-
lunduğu doğru değildir. Fin hüküme-
ti bizden muhtelif vesilelerle malze-
me istemiş ve bu istekleri her defa-
sında da is'af edilmiştir.

25 şubatta Finlandiya hükümetine
yaptığımız bir tebliğde arzu ettiği
takdirde kendisine asker de gönder-
meye âmade bulunduğumuzu ve bu-
nun için hazırlık yaptığımızı bildir-
dik. Finler, mevcut ahval ve gerait
içinde, bizden b utalebi yapmamaya
karar verdiler..

Muhalefet reislerinden Sir Archi-
vald Sinclair Sovyet taarruzunu tak-
bih ve Fin ordu ve milletini tazimle
yadettikten sonra Finlandiyaya gön-
derilen malzeme hakkında nesredilen
rakamların doğru olup olmadığını
sormuştur.

B. Chamberlain su cevabı vermiş-

tir:

— Matbuatta intişar eden rakam-
lardan dolayı hiç bir mesuliyet kabul
etmem. Bu rakamları nesretmenin
münasib olup olmayacağını bir müd-
det sonra karşılaştırabileceğiz..

İşçi mebuslardan B. Henderson su

sualı sormuştur:

— Hükümet, İsveç ve Norveçin
bitarafıllıklarını hiç bir zaman bozmak
tehdidinde bulunmadığını bize temin
edebilir mi?..

B. Chamberlain su cevabı vermiş-

tir:

— Hiç bir zaman bu memleketle-
lerin bitarafıllıklarını bozmak isteme-
dik..

Müstakil işçi mebuslardan B. Ge-

vern demiştir ki:

— Bir çok kimseler Finlandiyada
harbin sonuna ermesinden dolayı bah-
tiyandırlar. İngiliz milletli ekseriye-
tinin, Stalin ile Hitlerizmden mülhem
olan hattı hareketin bütün namuslu
insanların takbihine maruz kaldığını
mütaleasında olduğuna kanaatimiz
vardır..

B. Hor Belisha, B. Chamberlainden
Finlandiyaya Fransız ve İngiliz kuv-
vetleri gönderildiği ve Finlandiyaya
kuvvet gönderilmesi vadedilmiş ise
de Finlerin bu kuvvetlerin Sovyet ta-
arruzunu defe hâdim olacağı ka-
naatine vardıkları hakkında dün B.
Daleader tarafından yapılan beya-
rin bitarafıllıklarını bozmak isteme-
dik..

nata teyid edib etmeyeceğini sormuş-

tur:

B. Chamberlain verdiği cevabı da:

— B. Daladiernin söylediği sözle-
ri kat'î olarak öğreninceye kadar hiç
bir şey söylememeyi tercih ederim..,
demistir.

Piyasada İngiliz Alman rekabeti Başladı

Almanya ile son imzalanan 5 mil-
yon liralık muvakkat ticaret anlaş-
masından sonra piyasalarımızda
müttefiklerle Almanlar arasında ye-
niden rekabet başlamıştır.

Almanlar bizden alamadıkları mal-
ları Yugoslavya, Macaristan ve Ru-
manya tarikiile temin etmek için bu
memleketlerde kurdukları gubeler va-
sıtasile yine bu memleketler hesabına
lisans temin etmeğe uğraşmaktadır.

Bu vaziyeti gören İngiliz ticaret
erkânı memleketimize yeniden ticari
heyetler göndermeğe karar vermiş-
lerdir.

Bu heyetlerden birincisinin bu
hafta içinde gehrimize gelmesi bek-
lenmektedir. İngilizler memleketi-
mizden Almanların işine yarıyacak
malıların satın alarak burada stok
yapacaklardır.

Diğer taraftan Almanya hesabına
iş yapan iki büyük müessese son gün-
lerde piyasadan külliyetli miktarda
susam, yapak, fındık tophıyarak depo
etmiştir. Bunların Macaristan tariki-
le Almanya'ya gönderilmesi muhte-
meldir.

İtalya Alp Hududunu Takviye etmiş

Roma, 13 (A.A.) — Façyolar ve
Korporasyonlar Meclisi, Duçe de ha-
zır bulunduğu halde bu sabah harb
bütçesini tetkik etmiştir.

Harbiye Müstegarı General Soddu,
bir nutuk irad ederek bilhassa demis-
tir ki:

— İtalya, mükemmelen talim gör-
müş olan ve genç sınıflara mensub
bulunan bir milyon askeri silâh al-
tında tutmaktadır..

Kitaatın manevi ve mesleki hazırlık-
larının ve keza muhtelif sınıfların
hazırlıklarının memnuniyeti sayan
neticelerini kaydettikten sonra Har-
biye Müstegarı, anavatan hududunun
tahkimatına hususî bir surette işa-
ret etmiştir.

Mumailayh, demiştir ki:

— Bizim tahkimatımıza Alpler
dairesinin teşkil etmekte olduğu ta-
bif manıyayı müdafaa sistemimiz da-
hilile alarak bu sistemi takviye et-
mek için vücutte getirilmiş bir ele-
man nazarile bakılmak icab eder. Li-
güriyen denizinden Karnaro denizine
kadar her türlü taarruz teğebbüsünü
imha ve bize en büyük hareket ser-
bestisini temin edecek mahiyette müt-
his bir mania vücutte getirdik..

Şimdilik Bukadar

Şehir Meclisi Azâlarına Bir muhtıra

Bir karlim bana yazmış oldu-
ğu bir mektubda tanıdığ
bir vatandaşın şöyle bahsediyor:

"Benzi sarı, zayıf, gençten bir a-
dam. Dört tane de çocuğu var. İn-
hisarlar idaresinde 9 kuruş on pa-
ra saat ücretile çalışıyor. Vergisi
hariç eline günde 65 kuruş geçi-
yor.."

Düşünüyorum: Bu adam eline
11 kuruş olduğu bir vakitte karisile
beraber altı kişilik ailesini İstan-
bulda yemiyse 65 kuruş, yani ayda
çalışmadığı pazarları para kazana-
madığına göre 16 lira ile geçindir-
meğe çalışıyor demektir. Bu para i-
çinde çocukların tahsil masrafı,
ev kirası, yakacak parası, altı kişi-
lik bir ailenin giyim masrafı ve bu
ailenin yapmağa mecbur olduğu di-
ğer her nevi masraf dahil bulun-
maktadır.

Ufak bir mülâhaza, bu işçi ailesi-
nin ne kadar sıkıntılı bir hayat ge-
çirmekte olduğunu gözönüne koy-
mağa kâfidir. Bu gerait içinde aile
reisinin benzi nasıl sararmaz?

Vatana dört evlâd yetiştiren ana-
nın omuzları nasıl çökmez? Küçük
yavrular nasıl hastalıklı, zayıf bün-
yell, çürük yetişmezler?

Bu misal, İstanbul, İzmir gibi bii
yitik sanayi şehirlerimizde işçilerin
hayatını tanzim etmek hususunda
biz bir an evvel harekete getirme-
lidir. Belki bir köyde günde 65 ku-
ruş çok paradır. Fakat İstanbul gi-
bi bir şehirde bu para, bir çok kim-
selerin sigara masrafına bile kar-
gılık teşkil etmez. Hele dünya harbi
dolayısıyla havayıcı zaruriiyet fiyatla-
rında hasıl olan tereffiller, ücretleri
artıran işçilerin hayatını bütübü-
tün tahammülsüz bir hale doğru
sevketmektedir.

Haddizatında bir memleket me-
selesi olan bu dava ile İstanbul Şe-
hir Meclisinin ciddiyetle meşgul ol-
ması, konservatuar, tiyatro mesele-
lerinden evvel ucuza amele yardımları
tesis, fakir halkın gıdasını ve diğer
havayıcı zaruriiyesini ucuza temin
edebileceği kooperatifler kurmak
gibi işlerle alakadar olması ne ka-
dar sayanı temenâldir!

MURAD SERTOĞLU

~~~~~

Milli korunma kanununun 31 nci maddesi de meriyette

[Baş tarafı 1 inci sayfa]

maddesine müsteniden fatura ver-
mek mecburiyetinin meriyete vuz'i-
na aid kararname bu günkü resmî
gazetede intişar etmiştir.

Negri tarihinden itibaren meriyete

giren bu kararnameye göre:

Komisyoncu, ithalatçı, ihracatçı,
fabrikatör, imalatçı, toptancı yarı
toptancı ve perakendeci gibi, tacir sı-
fatını haiz bilmum hakiki ve hükûd
şahıslar arasında yapılan toptan ve
yarı toptan her nevi ticari emtea ü-
zerine alım ve satım muamelelerinde,
malın kemmiyet ve keyfiyetini, sa-
tış fiyatını ve tarihini, kime satıldı-
ğını, bedelinden ne miktarının tahsil
edildiğini ve ticari temüillere tevfi-
kan lüzumlu sair malûmatı müzeyyâ
olmak üzere usulî veçhile tanzim ve
ticarethane namına fatura verib imza
etmeğe mezuun şahıslarca imza e-
dilmiş bir faturanın satıcı tarafından
derhal alıcıya verilmesi.

Bu suretle verilen faturanın bir
kopyasının satıcı tarafından ve fa-
tura aslının alıcı tarafından, Millî
Korunma kanunu tatbik edildiği müd-
detçe, muhafaza edilmesi mecburiyet-
leri zikredilmiştir.

Yüz kuruştan fazla yapılan alış ve-
rişlerde müşterinin talebi üzerine sa-
tıcı fatura vermeğe mecburdur.

İbnissuudun oğlu Yemende

Kahire, 13 (A.A.) — El Ehram ga-
zetesinin istihbarına göre İbnissuud
dün oğlu Prens Mehmed, resmî bir
ziyarete bulunmak üzere San'aya
gitmiştir. Prens, orada İmam Yah-
yanın misafiri olacaktı.

ASKERLİK KÖŞESİ

Altı aylık harpten sonra düşünceler

Harbin başında yürütülen tahminlerde isabet olmadı, şimdi müttefiklerin yeni vaziyete uymaları lâzımg

Harbin idaresi her türlü tahminleri alt üst etti; ve o şekilde bir seyir gösterdi ki birçok kimseler, saçırıp kaldı; bazı kimseler, altı aylık muhasamata müteakib ihtilâfın arzettiği mutaları tamamiyle anlamamak vaziyetindedirler. Kıssaca izah eylemek istediğimiz iste bu mutalardır.

Müttefikler millî istiklalleri için mücadele ediyorlar; halihazır siyasi ve iktisadî statükonun muhafazasını kabul ettikleri takdirde kendilerinin sukutunu imzalamış olacaklardır. Bunun için Almanya'nı negredilen bazı rakamlar üzerinde durmak kâfidir: Almanyada 17 Mayıs 1939 da yapılan nüfus tahririne göre, asıl Almanya, Avusturya ve Südet mıntakası dahil 80 milyon ahalîye maliktir. Bohemya ve Slovakya protektoraları ahalîsi de 10 milyon 500 bin kişidir; Çekler, Almanyaya asker vermemekle beraber, zarurî sivil istihsal kuvvetini de vücade getiriyorlar; Slovaklara gelince onlar orduya dahil oluyorlar.

Diğer taraftan Almanya, haricden gelen Almanlarla birlikte kolonize eylemek istediği Polonyanın bir kısmını ilhak ve Polonya umumî hükümeti tesmiye edilen diğer bir kısmını da himayesi altına vazetmiştir. Bu mıntakaların nüfusu 15 ilâ 20 milyon kadardır. Neticede Reich bugün 105 ilâ 110 milyonluk bir nüfusa sahiptir.

Bu kütle 1 Nisan 1940 dan itibaren bir "Zollverein", yani gümrük ittifakı altında birleştirilecektir. Bundan, Polonya umumî hükümeti vilâyetleri hariçtir. Buraların iktisadî rejimi daha sonra tesbit edilecektir. Fakat Almanya, kendi menfaatlerini gözönünde tutarak hareket ediyor, tabiri diğerle bu mıntakalar, zımnen Alman iktisadî altında bulunuyor.

Bu suretle, Almanya ehemmiyeti itibarile Amerikan marşesini hatırlatan dahili bir marş organize etmiş, diğer taraftan da, tahakkukunu istediği büyük kara imparatorluğunun temelini teşkil eden muazzam topraklar üstünde siyasi bir hâkimiyet tesis eylemiştir.

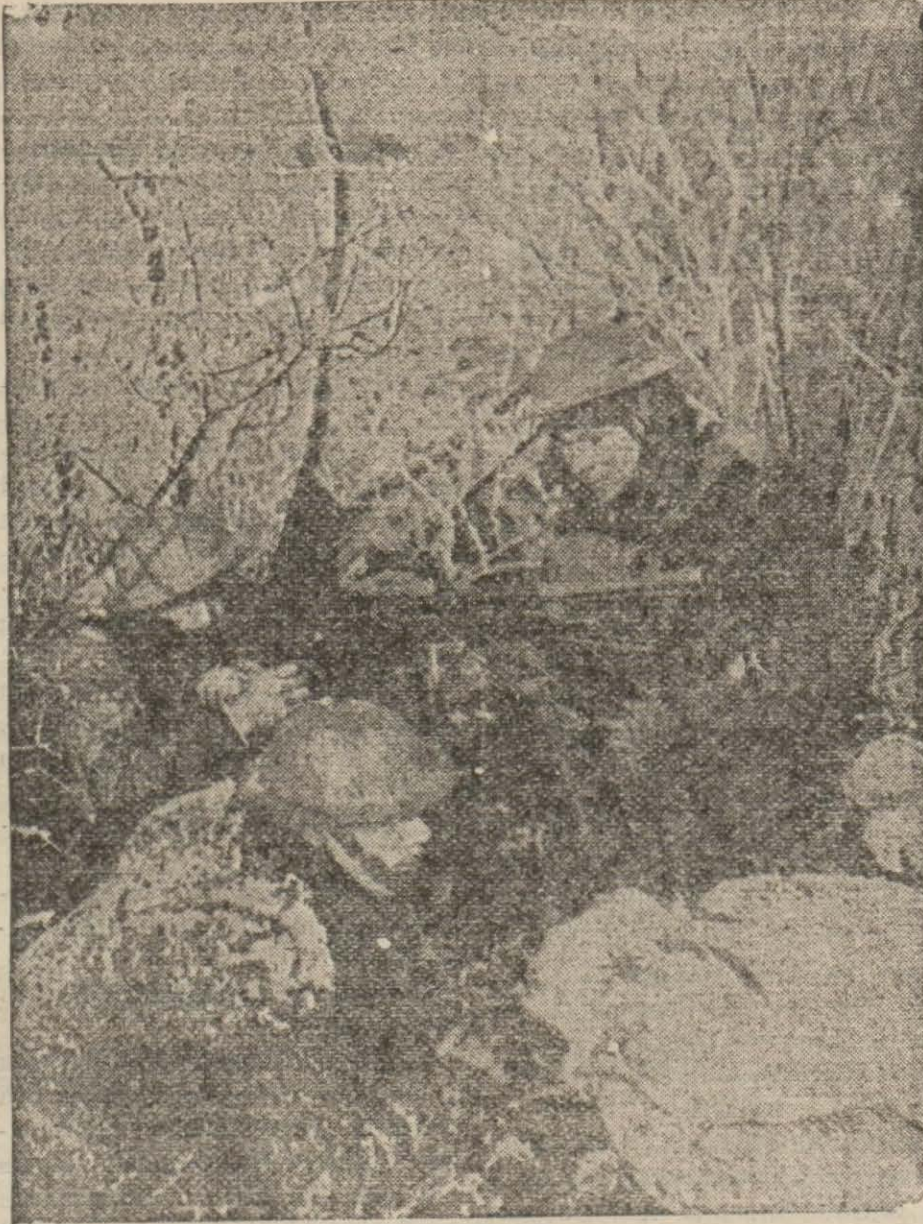
Böylece 1938 ve 1939 da Avrupa kıtasında yaptığı ilhaklar kendisine, istikbalde, birleşmiş İngiltere ve Fransa'nın potansiyel kuvvetini hissedilir nisbette aşacak bir kuvvet tomin eylemiştir.

Bu arada, bir taraftan Fransa - İngiltere - Türkiye, diğer taraftan Almanya - Sovyetler - İtalya arasında üç taraflı ilk anlaşma teessüs ederek idame edilmiştir; Türkiye ve İtalya bugüne kadar aşağı yukarı birbirlerini nöralize etmişlerdir. Fakat ortaya yeni bir unsur girmiştir. Almanyanın İtalya ve Rusya ile olan ittifakında arbitraj çok güç görünüyör. Roma, Moskovanın Balkanlardaki emellerinden endişe duyuyordu.

Sovyetlerin Finlandiyadaki muvaffakiyetsizlikleri bu noktadan Alman muvazene oyunun teşkil eylemekte. İngilterenin Birleşik Amerikadaki büyük elçisi, Lord Lothian, "Council of Foreign Relations", da 4 kânunusani 1940 da ezümle sunları tebarüz ettirmişti.

"Bir ay var ki, Almanya, Alman, Rus paktına rağmen arkasına şüpheli bir nazar atfediyordu; bugün kahraman Finlandiyanın mukavemeti Rus ordusunun zâfını göstermiştir."

Bu zâf, Almanyaya memleketin kadrolanması ve istismarı için gayet geniş imkânlar düşünmek ümidini vermektedir. Rusya sulhen dühul yolile büyük kara imparatorluğunu vücade getirmek kadar Berlin'in hoşuna gidecek hiçbir şey yoktur.

Garb cebhesinde İngiliz askerlerinden bir grup

13 şubat 1940 tarihinde ilân edilen Rus - Alman iktisadî anlaşması bu na temayül ediyor Almanya - Rus iktisadî membalarını işletmek için büyük zorluklar çekecektir. Fakat buna ısrarla çalışacak ve oldukça eski bir ananenin yolunu tekrar bulacaktır; bunu yaparak da İngiliz abluhasına mukabele ediyor. Rusya'yı Balkanlardan ve İstanbuldan uzaklaştıran İtalyan endişelerini teskin ediyor ve büyük plânlarının tahakkukunu hazırlıyor.

Bu büyük plânları Gazetta del Popolonun direktörü Giovanni Ansald, 18 şubatta şöyle tarif ediyor: "İktisadî teşriki mesai "Rusya ile, uzak olmanın bir istikbal için, bizzature Vilâdivostok'a uzanan ve mütemadiyen Almanyaya, Alman dinamizminin adetâ "hayat sahası, nî teşkil eden muazzam bir blok vücade getirmek üzere, yaklaşan bir Emsaie'nin ihtimalini derpiş ettiriyor."

Bu altı aylık tecrübelerden sonra esaslı bir sual sorulur: Harb denizlerde kazanılabilir mi?

Şikagodaki nutkunda İngiliz büyük elçisi Lord Lothian mücadele hedefini "deniz kudreti, olduğu fikrini tutmuş ve demmiştir ki:

"Bu noktadadır ki galibiyetin anahtarı hakiki surette duruyor... Eğer Almanya, deniz hâkimiyetini elde etmek için sarfettiği gayretinde muvaffakiyetsizliğe uğrarsa, fasılasız

icra edilen tazyikin, Alman emellerinin mahvedilmesine müntehi olması, ancak bir zaman meselesinden başka bir şey değildir."

Bu noktai nazar, belki hâdiselerin bir vechesini gösterir.

Müttefikler bugüne kadar Almanyanın önünde Maginot hattını koyarak ve bu devletin ablokasını tanzim ederek harbi idare etmişlerdir.

Müttefikler Almanyaya gidecek maddeleri yakaladıkları gibi, Alman ihracatını da müsadere etmektedir. Onlar Pasde Calais'yi hemen tamamiyle kapamakla kalmamışlar, aynı zamanda Şiml denizini de Almanlara kapamışlardır.

Almanyanın mukabelesi, deniz hâkimiyetini elde etmek çaresini aramak değil, bilâkis şarkta, şimalde, cenubu şarkide yeni ticarî cereyanlar vücade getirmek ve Rus iktisadının kontrolünü temin eylemektedir; Almanya, demir, bakır, kurşun, civa, nikel, manganez, kauçuk, yün, pamuk, çay, petrol, ilh. dan mahrumdur. Ablukaya karşı kendisini müdafaa için, bu maddeleri istihsal edip etmediklerini anlamak için emin surette temasta bulunduğu memleketleri araştırmak zımında yüzlerce mütehassıs sevk ediyor. Almanya, bu maddeleri nerede bulursa, oradan alacaktır. İsveç ve Norveçte demir, Finlandiyada nikel, Yugoslavyada bakır, çinko, kurşun; Polonyada petrol (Sonu 7 inci sayfada)

Bugüne kadar eşini görmediğiniz... Pek yakında görebileceğiniz... Fakat... bir daha görmeye imkân olmayan bir harika..

Yalnız bu mevsimin değil, geçmiş ve gelecek mevsimlerin de en büyük filmi

Pek yakında S U M E R sinemasında

RADYO Programı

14/3/1940 PERŞEMBE

12.30 Program ve memleket saat ayarı.
12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri.
12.50 Müzik - Yeni şarkılar ve türküler. Okuyanlar: Safiye Tokay, Mahmud Karındağ. Çalanlar: Cevdet Çağlar, Fahri Kopuz, Hasan Gür, Hamdi Tokay.
13.30/14.00 Müzik - Karışık müzik "Pl."
18.00 Program ve memleket saat ayarı.
18.05 Müzik - Radyo caz orkestrası.
18.40 Konuşma "Bibliyografya."
18.55 Serbest saat.
19.10 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
19.30 Müzik - Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay. Okuyanlar: Radife Erten, Sadi Hosses.
20.15 Konuşma "Sihhat saati."
20.30 Müzik - Fasil heyeti.
21.15 Müzik - Necdet Atak tarafından keman soloları.
21.35 Müzik - Küçük orkestra "Şef Necib Aşkın."
22.15 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - Tahvilât, kambyo - nukt borsası "Fiyat."
22.30 Müzik - Solitsler "Pl."
22.55 Müzik - Cazband "Pl."
23.25/23.30 Yarınki program, ve kapanış.

Allo! Allo!

Lüzumlu Telefon numaraları:

YANGIN

İstanbul itfaiyesi: 24222
Beyoğlu itfaiyesi: 44644
Üsküdar itfaiyesi: 60625
Kadıköy itfaiyesi: 60020
Beyazıt kulesi: 21996
Galata kulesi: 40060

Otomatik olmayan yerlerde santrale "Yangın", kelimesini söylemek kâfidir.

POLİS

Polis santrali: 24382
Polis nöbetçi müdürü: 22418

SIHHİ İMDAD

İstanbul ve Beyoğlu: 44998
Anadolu yakası: 60536

HASTAHANELER

Cerrahpaşa: 21693
Haseki Nisa: 24553
Beyoğlu: 49476
Etfal: 80014
Zeyneb Kâmil: 60179

ELEKTRİK

Beyoğlu ciheti: 44800
İstanbul ciheti: 24378

MUHTELİF

Kadıköy iskelesi: 43732
Üsküdar iskelesi: 41709
Şirkeci Hayriye: 20045
Şirkeci garı: 23079
Haydarpaşa garı: 60794

Askerlik İşleri

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinden:

1 - Şubemize mensub 311 - 331 (dahil) doğumlu sağlam ve sakat ihtiyat gedikli erbaşların ihtiyat yoklaması yapılacağından, terhis vesikalaları ve nüfus hüviyet cüzdanlarıyla birlikte şubemize müracaatları.
2 - Bunlardan İstanbul dışında bulunanların da hüviyetlerle ikamet adreslerini taahhüdü bir mektupla şubemize acele bildirmeleri ilân olunur.

Kamyon - Tramvay Çarpışması

Şoför Sadıkın idaresindeki kamyon Beşiktaş'a giderken 55 numaralı tramvaya çarpışmış, hasara uğratmış, Sadık yakalanmıştır.

Bıçakla yaralamış

Kasımpaşa'da oturan hamal Ahmed, arkadaşları Cemalle kavgaya ederek bıçakla omuzundan yaralamış, yaralı tedavi altına alınmış, Ahmed yakalanmıştır.

FRANSADA YERLEŞMİŞ TÜRKLER

— 4 — Yazar: Hikmet NISAN

Reşid Mümtaz paşa, Niste kendisine hürmet ettirerek yaşıyordu. İhtiyaç içinde öldü, cenaze günü de Halife Abdülmecid züvvara el etek öptürdü

Reşid Mümtaz Paşa

Niste sakin Türk kolonisinin kıdemlilerinden biri de Reşid Mümtaz Paşadır. Devri Hamidin ilk senelerinde Dahiliye müsteşarı ve "Takvimi Vekayi", nazırı olan bu zat bilâhare, Berut ve Bursa valiliklerinde bulunmuş ve o sırada katledilen şehrimini Rıdvan paşaya halef olarak bu mevkiini Meşrutiyetin ilânına kadar muhafaza etmiştir. Bu itibarla, paşa, mutlakiyet devrinin son şehrimini bulunmuş ve icabı hal ve zaman, o kargaşalık arasında, mevkii iktidarda bulunan yüküklâ ve yüksek mevkii sahibi bazı zevat ile birlikte, Akdeniz adalarından birinde ikamet mecbur edilmişti. Birkaç vakit orada ailesile birlikte münzevi bir hayat süren müşarünileyh, İttihad ve Terakki hükümetinin - oldukça mühim bir fidiye necata mukabil - ilân ettiği affı umumiden istifade ederek, Avrupaya gelmiş, Harbi Umumiye İsviçrede geçirdikten sonra mütarekeyi müteakib Pariste oturmuş ve nihayet Nise gelerek orada tamamiyle yerleşmişti. Damad Feridin teşkil ettiği ikinci kabinede Dahiliye nezaretine tayin olunan paşa, o aralık stanbula gelmiş, fakat kısa bir müddet sonra gerek Damad ile aralarında tahaddüs eden bir ihtilâf, gerekse o esnada vukua gelen tebeddülü vükela dolayısıyla tekrar Avrupaya dönmüştü. Bu suretle senelerdenberi meşuriyet hayatının mesuliyet ve dağdasından uzak yaşıyan, fakat memleketine son bir hizmette bulunmak kaygusu ile nezareti kabul eden paşa, uzun bir fasılâ memuriyetten sonra, Babiâli muhitine tekrar karışmış, fakat o zamanın entrikaları muhitin gittikçe kesafet peyda eden kirliliklerine âlet olmadan ayrılmıştı...

Paşa ile ilk temasım tuhaf bir vakâ neticesinde Montekarloda vukubuldu. Oğullarile daima görüşme - mize rağmen, kendisile tanışmak fırsatını bulamamıştım. Gençliğimde paşayı İstanbuldan şahsen tanır, Nise geldiğindenberi de kendisine şurada burada arasına tesadüf ederdim. Bir gün Montekarlo gazinosunda roulette masasında, herkes gibi ben de şansımı deniyor, ve umumiyetle acemi oyunculara nasib olan büyük bir tali yaverliğile krupiyenin uzattığı fişleri topluyordum. Şans denilen o güzel nimet ile ezeldenberi aram - açık olduğundan, bu hiç de ummadığım saadete kendi nazarımdı değirmemek için, hiçbir şey düşünmüyör ve görmüyör, sade oynadığım numara ile dönen bilyanın hareketini takib ediyordum. Bilya bir aralık yine benim numaranın üstüne düştü... Ve hemen arkandan gür bir ses, türkçe olarak:

— Vallahi yine aldı, bu ne şans, paşa... ha?!

Dayanamadım, arkama baktım. Oynu dikkatle takib eden Reşid paşa, yanında bulunan doktor Rauf paşaya hitab ediyordu. Rauf paşa beni görür görmez gülmeğe başladı ve Reşid paşaya prezante etti. Bu küçük vakâ neticesi ben, Reşid Mümtaz paşayı tanımak fırsatını elde etmiş, o da, hayatının sonuna kadar teveccüh ve iltifatlarını benden esirgememişti.

Pariste iken, affetmiyen bir hastalığın amansız pençesine düşen, ve yekdiğerini takib edercesine hayata veda eden iki yetmiş kızımın üfulü, paşayı fena halde sarsmıştı. O vakite kadar, yaşının ilerlemiş olmasına rağmen el'ân zinde görünen Paşa, o tarihten itibaren tedricen sukuta başlamış ve yavaş yavaş manen de bu ızdırabın tesirlerini göstermekte gecikmemişti... "Büyük derlere büyük devalar", kavline, bu büyük derdine büyük devalar aramağa koyulmuş ve yeşile kabili telif olmaları intihab etmişti.

Müteaddid seneler valilikte ve İstanbul şehriminliğinde bulurmuş, Abdülhamidin imtad ve atıyeleri - ne mazhar olmuş olan paşa, İstanbul ilk çıkışında külliyyetli bir mevcud ile çıkmış, gerek İsviçrede gerek Pariste mükemmel ve müreffeh bir hayat sürmüştü. Kalabalık bir aile

lenin başında bulunan ve dairende bütün ailenin, en büyük ihtiyacını en küçüğüne kadar hepsini temin eden müşarünileyh, ilk defa olarak geldiği bu zengin Avrupa şehirlerinde alâiyş ve debdebese kalmış, istikbalî düşünmiyen bir şarklı zihniyetle "Allah kerim," diyerek kendine bu yaldızlı fakat sonu gelmiyen seneler ta kaptırmıştı... Bu, seneler seneler devam etmiş, fakat gayet tabii olarak günün birinde vaziyet mes'udluğile tezahür ettiğinden, mes'udluğile kısımlar ve mümkün mertebeler bu sürati bir frenle önlemek lâzımgelmişti.

Ben, kendisini Niste tanıdığım vakit Cimiezde pek güzel ve büyük bir apartmanda oturuyordu. Vaziyet, maliyesinin parlak bulunmamasına ve oldukça da borçlanmış olmasına rağmen evi ve sofrası misafirler için, bu itibarla da gelen gidenleri için sık değildi. Kendisini evde bulduğum bazı nadir zamanlar, beni yemek odasının yanındaki odaya alır, yastık - oldugu kâh yeni bir manzumeyi, kâh bazı "düşünceleri," okur ve resmî sormak nezaketinde bulunurdu. Zamanın "kitabete resmîye," deki koku ret ve kuvvetle istihar etmiş ve zât arasında bulunan Reşid paşa, o vakitler hatıratını yazmağa başlamış, sa da, biraz ihmal, biraz da kayıpsızlığı sebebiyle devam edememiş, yazarlar da natamam bir şekilde evrakları arasında uyumağa mahkûm kalmışlardı.

Şehremanetinde bulunduğu müddet zarfında Yıldız sarayile gece gündüz temas eden ve birçok vakalarda şahid olan Reşid paşanın o müddet aid pek cazibeli hatıraları olduğu şüphesiz, doğrudan doğruya huzuru sağlama, çıkmak ve bizzat idareî senelerine telâkki etmek gibi ancak büyük şahsiyet münhasır olan şerefe ve mazhar olduğundan, hakani malhûm şahsi etrafında da güzel fıkraları, lak tîf menkıbeleri vardı.

O devre aid, paşaya fena dakikalar yaşıyan bir vakay, müşarünileyh şöyle anlatmıştı:

— Şehrimini iken, ehemmiyetli en ufak bir şey için, gecenin her hangi bir saatinde yataktan kalkarak lahar saraya çağırıldım. Yok, karanlık ve Arnavud kaldırımlı dıza gindiciye kadar hayli sarımsı bayı tedkike koyulmuş, içini dışını karıştırmış, kanapenin yanındaki küçük düğmeye basınca, tavandaki

[Sonu 7 içinde]

Mes'ud bir evlenme

Nokta Mehmed Paşa hafidesi ve Darbhane muhasebecisi Mehmed Ferid kızı Sacide Yensen ile eski hâkimimizden Zonguldak Suh hâkimimizden Recai Yensenin evlenme töreni 9/3/940 tarihine müsadif cumartesi günü Yeniköyde, Köybaşı caddesindeki evlerinde bir çok akraba ve arkadaşları huzurunda tesid olunmuştu.

Tarafılara saadetler dileriz.

Futbol maçlarında çıkan hadise

Futbol maçlarında sık sık hadise-ler çıkması üzerine İstanbul Bölgesi Asbaşkanlığı ciddi ve cezai tedbirler almayı düşünmektedir.

Bu mevzu üzerinde konuşmak mak-sadele Bölge merkezinde Asbaşkanın riyaleti altında bir toplantı yapı-lmış ve bu müessif vakaların önüne geçmek için ne gibi çarelere başvuru-labileceği hakkında spor mu-talimizin tanınmış simaları müteale-beyan etmişlerdir.

En ziyade üzerinde durulan mevzu-lar klüplerin idare şekilleri, idareci zihniyetleri, verilmesi icab eden ce-zalar olmuştur.

Futbol maçlarında son zamanlar-da sık sık görülmeğe başlayan ve sporu dejenere eden çirkin hareket-lerin önüne geçmek için bu şekilde çare araştırmak muhakkak ki müs-tet ve hayırlı bir netice verecektir.

Milli küme talimatnamesi

Milli küme talimatnamesi hakkın-da görüşülmek üzere İstanbuldan dönen Ankara ve İzmir'den de iki klüp başkanının Ankara'ya çağırılarak görüş olduklarını yazmıştı. İstan-bul muhahhasları şehrimize dün dön-müşlerdir.

Milli küme talimatnamesi, bayram-ın yine dört İstanbul klübünün mu-nahhasları ile federasyon müessislinin şehrimizde yaptıkları esaslardan ay-nımadır. Geçen seneki genel asayiş değiştirilmiş, hem milli küme-nin yazın sıcak günlerine kalmaması hem de deplasman yapan takımların ikinci maçlarına yorgun çıkmamala-rının için çareler bulunmuştur.

Milli küme turnuvasının uzamama-sının için, takımlar bir gherinden diğer bir şehre ikiser ikiser geçeceklerdir. Bu suretle maçların yarısı çift yapı-larak müddetten kazanılmış olacak-tır. Bu usulün diğer bir faydası da takımların hakiki kıymetlerini gös-terilmeleri bakımındandır. Meselâ İstanbul'un iki takımı Ankara'ya git-tiği vakit her ikisi de hem cumartesi-gününde de pazar günleri oyun oynı-yacaktır. Bu suretle gerek Ankara, gerek İstanbul takımlarını ikinci ma-ç bir gün evvelinden yorulmuş ola-bileceklerdir. Eskiden yalnız bir takım deplasman oluyordu ve birbiri ar-sınama iki taze kuvvete karşı iki ma-ç oynuyordu ki pek tabii olarak ikinci maç için yorgun olarak sahaya çıkı-lırdı.

Geçen sene büyük ihtilâflara sebeb olan mali meseleler üzerinde de bu suretle esaslı surette durulmuştur. Şö-y-ki: Mahallî maçların hasılatından alınan kâr iki takım arasında bölüş-ülecektir. Deplasman maçları -nın hasılatının kârı ise milli kü-le turnuvasının sonuna kadar birik-tirilerek saklanacak ve turnus sonun-da seçtik klüp arasında makûsen mü-bahase olarak tahsis edilecektir.

Buna da sebep üç gherir klüplerinin mahallî maçlarda aynı derecede kâr etmemekleridir. Bu kâr İstanbul klübünün daima lehine olmaktadır. Üç gherir klüplerinin mahallî ma-çlarda yaptıkları kâr mukayese edi-lince en az kâr yapmış olan klüp en çok kâr yapmış olanla, deplasman maçlarında makûsen mübahase olarak bölüş-ülecektir.

Milli küme idaresi tedvir etmek i-çin bir de merkez komitesi kurulmuş-tur. Bu komite bu sene için İstanbul'da olup bölge reisi ile alakadar klüp başkanlarından ibarettir.

Milli küme fikstürü henüz kat'i olarak alımsı değildir. Şimdilik mu-nasab bir fikstür yapılmış da bu üzerine esaslı tetkikler ve rötü-ş-ler yapılacaktır.

Bununla beraber 31 martta İstan-bul'da Fenerbahçe ile Galatasaray karşılaşacağı gibi 6 ve 7 nisan tarih-lerinde de Fenerbahçe ile Galata-saray karşılaşacağı ile de Vefa An-kara karşılaşacaklardır. İstanbul'da bugün yapılacak deplasman maçları takrimde olacaktır.

Beden Terbiyesi İstanbul Atletizm Federasyonu;

Altın Çivili Müsabakaları, Atma-tama martın 17 nci pazar günü sabahı saat 9.30 da Şeref stadında yapıla-caktır.

Kız liseleri arasında voleybol maçları

Kız Muallim Mektebi Kandilli'yi yenerek ikinciliği kazandı

Kız Muallim - İnönü voleybol takımları ile bir arada

Kız Liseleri arasındaki voleybol maçlarına dün de Çapa Kız Muallim mektebinde devam edilmiştir. Günün en heyecanlı maçı Kız Muallim mektebi ile Kandilli Lisesi arasında ol-muş, oyunu Kız Muallim mektebi ka-zanarak Çamlıca'dan sonra ikinciliği temin etmiştir. Müsabakanın netice-leri aşağıdadır:

Cumhuriyet — İstiklâl
15 - 3
15 - 5 Cumhuriyet galib.

Cumhuriyet: Nihal, Kadriye, Meli-ha, Hayrünissa, Bidar, Semahat, Kâ-niye.

İstiklâl: Halide, Türkân, Hurrem, Mediha, Muallâ, Nadire.

İnönü — Boğaziçi
16 - 14
9 - 15 İnönü galib.

İnönü: Ulviye, Feriha, Mükerrrem, Nimet, Halide, Jale.

Boğaziçi: Nilüfer, Zübeyde, Melâ-hat, Jale, Solmaz, Handan.

Kız Muallim — Kandilli
15 - 2
15 - 7 Kız Muallim galib.

Kız Muallim: Fevziye, Melâhat, Muzaffer, Fatma, Sabriye, Meliha.

Kandilli: Hadiye, Bedi, Saime, Me-diha, Fahrünissa, Bahriye.

Yeni bir güreş Lokali açılıyor

İstanbul Güreş klübü, Kumkapıda-ki merkezinin bir gubesi olmak üzere Fatih'te eski Halic İdman-yurduna a-id bulunan salonu A bölgesi nami al-tında resmen açmağa karar vermiş-tir. Bu iki güreş lokalinin küşad me-rasımı bu pazar sabahı saat onda ya-pılacaktır.

Kadrosunda Mustafa, Hüseyin, Ya-gar ve Halil gibi beynelmilel güreşç-i bulunduran Güreş klübü bu yeni salonu kazanmakla daha geniş bir çalışma imkânına kavuşmuş olma-ktadır.

Saim ve Zühdi gibi bu uğurda e-pey gayret sarfetmiş gençleri bulun-duran bu yeni teşekkülün milli takı-ma çok müfid olacağından şüphe yok-tur.

Pazar günü yapılacak açılış me-rasımının programında bir de güreş müsabakası vardır. Bu maçlar milli gü-reşçilerle yeni istidadlar arasında ya-pılacaktır.

Kır koşusu

Üsküdar Halkevinden: Parti Ge-nel Sekreterliğinin Halkevleri spor kollarına aid gönderilen programı mu-cibince 17 mart 940 pazar günü sa-bahleyin mükâfath bir kır koşusu yapılacaktır. Saat onda Bağlarbaşı-nan Muradreis Semt ocağında topla-nacak olan koşucular Nuh kuyusu caddesinden başlayarak Bağlarbaşı tramvay yolunu takiben Hâle sine-ması önünde bitecek olan üç kilomet-relik bu koşuya iştirak edeceklerin her gün saat 9 dan 12 ye kadar ve 13 den 17 ye kadar Üsküdar Halke-vine kayıd için müracaat etmeleri ri-ca olunur.

Liseler arasında Cumartesi günü yapılacak maçlar

Taksim Stadı

Saha komiseri: H. Saver.
Hayriye lisesi - Pertevniyal lisesi.
Haydarpaşa L. - İstanbul lisesi

Şeref Stadı
Saha komiseri: C. Tiniç.
Boğaziçi lisesi - Ticaret lisesi.
Vefa lisesi - Sanat Mektebi.

Beyoğlu Halkevi Salonunda
Saha komiseri: H. R. Yalım.
Taksim L. - Şişli Terakki lisesi.
Erkek Muallim M. - Kabataş L.
Galatasaray L. - Işık lisesi.

Finlandiya Sulhu

(Başmakaleden devam)

kimiyetlere boyun eğdi. Çünkü mil-liyet ve vatan hisleri yoktu. Koca ko-ca ülkeler, bir prensesin cihazı ola-rak, sahibiden sahibe geçirdi. Fakat bugünkü insanların vicdanı, insanla-rın hayvan sürülerini halinde alınıp satılmasına, arzuları hilâfına başka milletlere esir mevkiine sokulmasına isyan ediyorlar. Düşünebilmek kabi-liyetini haiz münevver kimselerin ruh ve vicdanlarında kök salan bu iman ve kanaat bütün mâniaları yıkarak cihanşümül hale gelmeğe namzeddir. Her gün bu imanın taraftarları artı-yor. İnsanlar için ümid, şu yer yü-zünde biraz sükun ve saadet ümid-i, ancak bu idealin cihanşümül bir dü-şür haline gelmesine bağlıdır. Finler gibi medenî, mütemeddim, müterakki bir milletin uğradığı felâket, dünya-nın her tarafında uyandırdığı tees-sür ve aksitesir dolayısıyla, vicdanlar-da istilâlara ve kuvvet haklarına kar-şı mevcut nefret ve galeyânı takviye etmek gibi bilvasıta bir fayda tevlid edecektir. Onun içindir ki yumruğa müstenid beynelmilel bu münasebet-ler düzeni artık yakında mahvolacak-tır diyoruz.

Finlandiya meselesi böyle elîm bir şekilde nihayete ererken, objektif ba-kımdan, zihinleri ıssal eden ve hay-rette bırakan bazı suallerin şimdiye kadar cevapsız kalmış olduğunu söy-lemek mecburiyetindeyiz:

1 — İngiltere ve Fransa devletleri herhangi bir tecavüze karşı Finlan-diya'ya garanti vermek istedikleri za-man, Finlandiya bunu neden reddet-ti ?

2 — Böyle bir garanti kabul edi-lirse Almanya veya Rusya'nın tahrik edilmiş olacağı düşündü, Almanya veya Rusya'nın bitaraf bir Finlandi-yaya tecavüz etmeyeceklerini zannet-ti, yahud onların bu yoldaki şifahi dostluk teminatlarına inandı da onun için mi?

3 — Finlandiya'nın bu ihtiyat ted-birlerinden yahud Alman veya Rus teminatına inanasından ne fayda çıktı? Hiçbir fayda çıkmadığı Fin-landiya'nın sıkı sıkı bitaraf kalması-na rağmen tecavüze uğraması ile ve neticede dilim doğranması ile sa-bit olmadı mı?

Netice: Demek ki küçük bir dev-let için gerçekten bitaraf kalmak da bir fayda vermiyormuş! Küçük dev-letlerin bitarafsızlıkları daha kolay yu-tulmaları ve çöğnemelerinden başka bir şeye yaramıyormuş. Çünkü mu-hakkak ki eğer Finlandiya İngiliz ve Fransız garantisini kabul etseydi çok daha farklı ve emin bir vaziyette ka-lacaktı.

4 — Finlandiya neye güvendi de ilk Rus tekliflerini reddetti ve harbi göze aldı? Yalnız başına bütün Rus ordularını püskürtülebileceğini herhal-de ihtimal veremezdi. Mağlûb olaca-ğını bile bile, sırf vatanın namus ve şerefini kurtarmak için harbeden bir devlet hakikaten kanının son damla-sına kadar harbetmeden mücadeleden nasıl vazgeçer? Böyle yüksek bir ide-al uğrunda harbe girmiş Finler için sulh yapmak mefhumu ortadan kalk-mak icab ederdi.

5 — Finler muntazam bir kuvvet halinde artık mukavemet edemeyecek hale geldilerse neden imdadlarına gel-meğe hazır olan Fransız ve İngiliz hükümetlerini imdadına çağırmadılar da Rusların bu ağır şartlarını kabul ettirir? Bu babda Fransız ve İngiliz hükümetlerinin resmî beyanatları meydandadır. Askerî teşkilâtlar ile Finlandiya'yı yardım için bir işaret beklediklerini ilân ettiler. Finler na-sıl olur da bundan istifade etmezler ve vatanın bir parçasını terke razı olurlar?

Hüseyin Cahid YALÇIN

lar ancak gönüllülere müsaade etmiş-ler, yabancı orduların topraklarına ayak basmasını razı olmayacakları- nı ilân etmişlerdi. Ne Fransa, ne de İngiltere bu meselenin nasıl halledi-leceğini henüz düşünürlerken Finlan-diya Karelide sıkışmış, idare merke-zinin yolları tehlikeye düşmüştü.

Bu vaziyette Finlandiya için elin-dekileri kurtarıp, ordusunu muhafaza edip sulha kan atmak ve büyük devletler arasındaki harbin sonunu ümidle beklemek hiç de akılsızca bir iş değildi. Eğer kendisine mütefikler daha geniş ve çabuk bir yardım temin ederlerse ne âlık, yoksa Rusla-rın da boylarının ölçüsünü alarak serbest kalmak istemelerinden Fin-landiya'nın istifade etmesini tabii gör-mek lâzım.

Türkiye'ye gövden : HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Krone sirkindeki içtimada büyük muvaffakiyet kazanılmıştı

157 —

Fakat bu vakianın hikmeti bana biraz sonra izah edilecekti. Bu ye-ni yerin çok fazla büyüklüğünü he-saba katmamıştım. Hofbrauhaus salonunu bin kişi oldurmağa kâfi geldiği halde aynı miktarda insan Krone sirkinde kaybolup gidiyor-du. Hemen hiç göze çarpmıyorlar-dı. Biraz sonra daha müsaide ha-berler geldi. Sekize çeyrek kala, salonun dörtte üçünün dolduğu, gişelerin önünde hâlâ kesif kütle-ler bulunduğu bildirildi. Bunun ü-zerine yola çıktım.

Sekizi iki geçse sirkin önüne va-sıl oluyordum. Hâlâ binanın önün-de kalabalık vardı. Bunlar kısmen meraklılar idiler. Vukuatı seyret-mek istiyorlardı.

Salona girdiğim zaman, bir sene evvel Hofbrauhaus'un şenlik sala-nundaki ilk içtimamızda hissetmiş olduğum zevk ve neşeyi yine duy-dum. İnsanların teşkil ettikleri du-varlar arasında kendime bir yol açtıktan ve yüksek estrada'ya var-dıktan sonradır ki muvaffakiyeti-mizi bütün büyüklüğüle görebildim. Salon karşında binlerce ve binlerce insan ile dolu muazzam bir kav-kaa gibi ağılıyordu. Hatta pist bile insanlarla kapkara görünüyordu. Beş bin altı yüzden fazla duhuliy-e bileti satılmıştı. Bütün işsizler, fakir talebeler ve asayiş servisinde mensub ekipler de hesap edilince hemen hemen altı bin beş yüz kişi yi buluyordu.

Konferansın unvanı şu idi: "Ya istikbal bina etmek ya mah-volmak... İstikbal burada, gözleri-min önünde olduğunu görmekten kalbim sevinç ile doluyordu.

Nutkuma başlıyordum. İki bu-çuk saata yakın bir müddet söz söylemişim. İlk yarım saatın sonra bu içtimanın büyük bir mu-vaffakiyet teşkil edeceğini hisset-tim. Bu binlerce adam ile benim a-ramda temas teessüs etmişti. Bu ilk yarım saatın itibaren, içten gel-me alkışlar gittikçe daha canlı su-rette, yükselerek sözlerimi kesme-ğe başladılar. İki saat nihayetinde, alkışlar ondan sonra çok defalar bu aynı salonda içime nüfuz eden ve onları yaşamış olanlar için unu-tulmaz bir halde kalan o dindara-ne sükûta yerlerini terkettirler. Bu muazzam kalabalık içinde aceta bir küçük nefes alma bile istilmi-yeekti. Son sözlerimi söyledikten zaman, bir alkış dalgası kabardı, sonra, kalabalık halâşkâr şarkıyı sevk ve heyecanla terennüme baş-ladı: Deutschland über alles.

Ortadaki esaslı geçidden akıp giden insan denizinin bu ağır dal-gasını yirmi dakika kadar göz ile takip ettim. Muazzam salon yavaş yavaş boşalıyordu. Ancak o zaman, sevinçten coşkun bir halde yerimi terk ederek evime döndüm.

Krone sirkinde bu ilk içtimadan fotoğrafler alındı. Bu nümayişin vassımı kelimelerden çok daha iyi gösteriyorlar. Burjuva gazeteler bunların bazılarını nöbet ile neş-retiler. Fakat bunun "millî, bir nümayiş olduğunu işaret etmediler ve mürettiblerinin ismini dikkatle meskût geçtiler.

Bu nümayiş ile biz ilk defa ola-rak ehemmiyetsiz partiler sınıfın-dan çıktık. Artık bizi bilmemezlik edemezlerdi. Halkta bu içtimam muvaffakiyetini geçici bir şey ol-duğu intibahın yerleşmesine imkân bırakmamak için derhal, gelecek haftaya aynı sirkte ikinci bir nü-mayiş ilân ettirdim. Netice aynı ol-du. O muazzam saha tekrar insan kütleleriyle yıkılacak kadar doldu. O surette ki ertesi hafta yine aynı tarzda bir içtima daha tertib et-meğe karar verdim. Üçüncü defa o-larak muazzam sirk baştan nihaye-te kadar doldu.

1921 senesi içinde Münih'te içti-malar tertibi hususundaki faaliye-timizi daha ziyadeletirdim. Yalnız sekiz günde bir içtima akdet-

mekle kalmıyordum. Bazen bir haf-ta içinde iki içtima yapıyordum. Hatta tam yaz mevsimi içinde ve sonbaharda bile bu faaliyet ge-vemedi. Bazen haftada üç içtima vukua geldiği oldu. Daima sirkte toplanıyorduk. Bütün müsamerele-rimizin aynı muvaffakiyeti temin ettiğini memnuniyetle görüyorduk.

Bundan dolayı gittikçe çoğalan sempattler topladık. Partinin aza-ları pek çok arttı.

Böyle bir muvaffakiyet karşın-da, muarızlarımız bittabi gayri fa-al kalmadılar. Tedhiş ile sükût ara-sındaki tabyelerinde tereddüd ede-rek, kendilerinin de teslim me-c-bur oldukları vehile, tarafımızla inkişafına engel olamadılar. Nihayet, son bir gayret sarfına karar verdiler. Bu bir tedhiş hareketi idi ki içtimalarımıza devam etmek imkânını kat'i surette ortadan kal-diracaktı.

Zahiri bahane olarak, Diète me-buslarından biri, Erhard Auer [1] aleyhindeki gayet esrarlı bir sül-kasdden istifade ettiler. Bir akşam ona birisi kurgun atmış. Doğrusu, bu kurgun atılmamış da atılabil-miş. Bu sosyal demokrat sefinin şitilmemiş itidali ve darbimesel lan cesareti bu caniyane sülkasdi akim bırakmakla kalmamış, şerir-leri firara da mecbur etmiş. O ka-dar hızlı ve o kadar muvaffakiyet-li kaçmışlar ki zabıta ufak bir iz bile bulamadı. İşte bu esrarlı vu-kuat Münih'teki sosyalist organı tarafından bize karşı azgınca bir tahrik hücumu için istismar edil-di. Gazete, mutad ağız kalabalığıle şimdi neler cereyan edeceğini his-settirmeğe başlamıştı. Herhalde, a-ğaçlarımızın göğe kadar yüksel-mesine meydan vermemek üzere tedbirler alınacaktı: Proletarya kullarının bunları vaktinde yıkmaları lâzımdır.

Birkaç gün sonra büyük darbe geldi.

Hofbrauhaus şenlik salonunda bir içtima vukua gelecek idi. Bun-da ben söz söyleyecektim. İşte kat'i bir hesap görme ameliyesi için bu-gün intihab olundu.

1921 senesi teğrinisanisintn dö-r-dünde, öğleden sonra saat altı tel yedi aramında, içtimamıza insaf-sızca sabotaj yapılacağına ve bu maksadla içtimamıza en kızıl fir-rikalara mensub amelelerden bü-yük küteller gönderileceğine dair ilk haberehri aldık.

Bu haberin bize daha erken gel-memesini büyük bir aksi tesadife hamletmelidir. Aynı gün, Münih'te Sterneckgasse'deki eski ve muh-terem büromuzu terk ederek yeni bir binadaki merkezimize naklet-miştik. Yahud, daha doğrusu, es-ki binayı tahliye etmiştik amma yenisine henüz yerleşmemiştik. Çünkü içinde hâlâ işçiler çalışıyor-lardı. Eski bürodan telefon kaldı-rıldığı ve yenisine henüz telefon konmadığı için, bu sabotaj tasav-vularını bize haber vermek yolun-daki teğebbüslerin çoğu akim kal-mışlardı.

Binaenaleyh, bu içtima ancak a-dedce gayet zayıf bir asayiş servi-si tarafından himaye edildi. Sayı-ları takriben altmış buluyordu. A-ların vermek için kullandın cihaz henüz bir saat içinde kâfi derecede imdad kuvveti tophıyacak kadar tekemmül ettirilmemişti. Bundan başka, günü da kaydedeyim ki bu kabil telâf verici sayılar evvelce de kulağımıza geldiği halde gayri-tabii hiçbir şey vuku bulmamıştı. Evvelden haber verilen inkılâbla-rın daha yumurtla halinde iken öl-düklerine dair eski darbimesel bi-zim içtimizde şimdiye kadar hep doğru çıkmıştı.

(Devamı var)

(1) Bavyeralı sosyalistlerden.

PARTİDEKİ TOPLANTI

Vali İstanbul Mebuslarına şehir işleri hakkında izahat verdi

[Baş tarafı 1 inci]

Toplantıda İstanbul mebuslarından Abdin Daver, Salâh Cimcoz, General Refet ve Hakkı Şinasi, Ziya Karabırsal ve Hamdi hazır bulunmuşlardır. Bundan başka, Parti Müfettişi Tevfik Fikret Silay, Belediye ve Vilâyet muavinleri, bütün Belediye müdürleri toplantıya iştirak etmişlerdir. Toplantının devarı ettiği esnada Vali abah şehrimize gelen Dahiliye Vekili Faik Özalp da Partide gelecekteki toplantıda 2 saat meşgul olmuştur.

Valinin verdiği umumî izahatı

Vali ve Belediye Reisi doktor Lutfi Kırdar 14.30 da toplantıyı açarak toplantının mahiyetini anlatmış ve izahat vererek demiştir ki:

— Geçen sene İstanbulun bütün kumullarını dolayarak halkın ihtiyaç ve dileklerini tesbit ettiniz ve bunları maddeler halinde bize bildirdiniz. Biz bunları ayrı ayrı tetkik ederek mümkün olanlarını yaptık. Bir kısmını da tahakkuk programımıza alarak icra olunmalarını deriş ettik. Halen bu ihtiyaç ve dilekleri tabii olarak bizim bütçemize bağlandı. Bu itibarla Belediye ve İdareî Hususiyenin bütçesi hakkında size maddeler halinde izahat vermemi zarurî görüyorum. Belediye ve İdareî Hususiyenin 1939 mali sene bütçesi 12 milyon lira tutuyor. Bu bütçenin 3 milyon lirası maaş olarak tevzi olunmaktadır. İstanbul vâsi sahasında bulunan derdleri düşünürse bu bütçeden çok para ayırmak imkânı mevcut olmuyor. İstanbul Vali ve Belediye reisi olarak tayin olduğum zaman benim için bazı işler yapmak zarurî vardı ve benim hayatımdaki en büyük zevkim de imar işleriyle uğraşmaktır. Lüzumlu olan imar işlerini tahakkuk için nereden para bulabileceğimizi düşündük. İstanbulda normal olarak vergilerin ancak %60 tahsil olunabiliyordu. Biz tahsil işlerini teşvik etmek suretiyle tahsilatı arttırdık. Bütçemizi tahmin etmek ve bunu tecrübe ettik. Hakikaten 1938 senesi son beş ayında 850 milyon liralık fazla tahsilat yapınca bu cesareti verdik. Bu itibarla 1939 bütçesine 1,5 milyon lira fazla bir vaadetti koyduk ve bu sene bunu tahsil ettik. Bu suretle halka hiçbir vergi yüklemeyen Belediye bütçesini yükselettik.

Burada mebuslardan General Hakkı Şinasi sordu:

— Tahsilât nisbeti yüzde kaç fark oldu?

Vali devam etti:

— %10 nisbetinde bir fazlalık elde ettik. Bundan sonra yaptığımız bu tahsilâtın nerelere sarf olunduğunu size söylemeliyim.

Yollar

— Bu seneki bütçemizin 773 bin lira Belediye ve diğer kısımları İdareî Hususiyeden olmak üzere 233.000 liralık yol yaptık. Bu para İstanbulun şimdiki kadar yol için yetersizdir. Bundan başka bir Floryada ve diğeri Taksim olmak üzere iki modern gazino yaptık. Bunların ikisi bize 450 bin lira mal oldu. Bundan başka hastahane için 560 bin, tahsil şubeleri için 82 bin, muhtelif istismlâklar için 50 bin lira sarfettik. Hükümet için 50 bin lira kısımları 50 bin lira bir para ile verdi. Bu itibarla tahsilâtın minnettarız. Bunlardan tahsilâtın yeniden ıslah ve tahsilât için 110 bin ve pasif korunma için de mühim meblağlar tahsis ettik. Mecidiyeköyünde çok muazzam modern bir hastahane inşası için 400 bin lira ayrılarak bir tahsilât ihalesini mayıs iptidasında ihale ettik. Stadyum meselesinde 1 milyon lira sarfetmeyi kararlaştırdık ve bunun için bu sene 300 bin lira ayırdık. Stadyum yarın "bu bütçe ile ihale olunacaktır."

Vali ve Belediye Reisi doktor Lutfi Kırdar bunu müteakib tramvay, elektrik ve tünel idarelerinin vaziyetini izah ederek bunların ancak 5

sene sonra Belediye varidatı getirebileceğini söylemiş ve Belediyeler Bankasından alınan beş milyon liralık istikrazdan 3 milyon lirasının Eminönü, Unkapanı istismlâk sahasına mütedavil sermaye olarak tahsis olunduğunu söylemiştir.

Mebus Salâh Cimcoz şu suali sormuştur:

— Unkapanı - Eminönü sahasını istismlâk ettikten sonra burada dağılan ticari hayatı nasıl tekrar olarak meydana getireceksiniz? Piyasanın orada tekrar tegekkül edeceğini hangi delillerle isbat edebilirsiniz?

Vali hazırlanan istismlâk planı üzerinde izahat verdi. İstismlâkların kısmen kısmen yapılacağını ve her yıkılan kısımda imar hareketi ikmal olunduktan sonra diğer kısımların yıkılacağını anlattı.

Salâh Cimcoz:

— Çok güzel, dedi.

Vali ve Belediye Reisi Doktor Lutfi Kırdar izahatına devam ederek Belediyenin her sene hükümetten aldığı 500 bin liralık mezbaha rûsumunun bu sene verilmediğini, gene 900 bin liralık mezbaha varidatının da yarı yarıya düştüğünü söyledi.

Vali bundan sonra, maarif, su ve tenvirat işleri hakkında mufassal izahat verdi. Ve aHlkevlerinin vaziyetine geçti ve dedi ki:

— Halkevlerinin İstanbulda teşkil olunduğu zaman bunlara gayet az bir para veriliyordu. Bu miktar yavaş yavaş arttırılarak geçen sene 180 bin liraya karar yükseltildi. Halbuki Halkevlerinin başlanmış bir çok inşaatı vardı. Bu para ile inşaatın ikmal olunmasına imkân ve ihtimal yoktu. Bunu nazari itibara alarak 940 bütçesinde Halkevleri için 245 bin liralık tahsisat koymayı kararlaştırdık.

Salâh Cimcoz dedi ki:

— ReisiCumhur bu işle çok yakından alakadar oluyorlar. Bu itibarla İstanbuldaki Halkevi derdini bir an evvel halletmek lazımdır.

Dahiliye Vekili geldi

Konuşmanın bu anında Dahiliye Vekili geldi. Herkesin ayrı ayrı elini sıktı. Ve bunu müteakib konuşmalarına devam olundu.

Vali ve Belediye Reisi, yapı ve yollar kanunundaki bazı hükümlerin tadili lüzumunu söyleyerek dedi ki:

— İstanbulda halktan bir yol parası alınmıyor. Alınan para münhasıran İdareî Hususiyenindir. Ve vilâyet yollarına sarfolunuyor. İstanbul yollarının süratle ikmal lazımdır ve bunun için halktan bir yol parası almak lazımdır.

General Hakkı Şinasi:

— Artık şu Arnavud kaldırılmaları kaldırılmalı, dedi.

Bundan sonra tesbit olunan suallere geçildi. Vali ve Belediye Reisi bunlara birer birer izahat verdi. Bu suallerden mühim ve münakaşalara sebep olanları aşağıya alıyoruz:

Sual — Dükkânların kapama saatlerindeki müvazenesizlik bir çok şikâyetlere sebep oluyor. Bunun önlenmesi için tedbir alınması lazımdır.

Vali — Kapama saati meselesini tetkik etmek üzere bir komisyon teşkil ettik. Bu komisyon henüz hiç bir karar vermedi. Şunu söyleyeyim ki: Kapama saatlerinin biraz uzatılarak elektrik varidatının arttırılması da komisyonu meşgul etmektedir.

Bundan sonra asker ailelerine yapılan yardımların gayrikâfi olduğu ve iyi tatbik olunmadığı şikâyetlerine Vekil bizzat alakadar olarak dedi ki: — Bu yardım mahalle itibarıyla değil, şehir itibarıyla yapılacaktır. Sonra tahakkuklar İstanbulda yardım edilecek asker aileleri namına yapılmış. Bu katiyen doğru bir tarz değildir ve bunun tabii bir neticesi olarak işler bugünkü karışık vaziyete düşmüştür.

General Refet — Asker ailelerine yapılacak yardım, Belediye vergileri ne yapılacak zamlarla tahsil olunmalıdır. Bu şekilde emin bir şekilde.

Dahiliye Vekili — Bu mesele devlet bütçesine ilhak olunarak kat'i surette halledilecek bir meseledir. Bu tabii olarak hazır vaziyeti için böyle tedbir olunmuyor. Fakat seferberlik için daha başka şekiller kararlaştırıl-

ASKERLİK KÖŞESİ

Altı aylık harbdan sonra düşünceler

[Baş tarafı 5 inci sayfamızda]

rol, Rumanyada petrol ve buğday, Ukranyada buğday, kömür, ve manganez, Kafkasyada petrol, bakır ve alüminyum, Balkanlar ve Uzaksarklarda yağlı maddeler verecek soya ve daha birçok şeyler olacaktır.

Bu sebepten 1940 bidayisinde açılan ihtimaller nazara alınca, Almanya için İngiliz - Fransız ablukasının tesirleri ne kadar kuvvetli olur sa olsun, müttetiklerin, Almanyanın şarka doğru tevessülü karadan durdurulmaları, sedler vücutte getirmeleri, nazik noktalarla durarak kudretini ortadan kaldırmaları lâzımgeldiğini teslim etmekte zorludur. Bu vaziyeden bakılınca Rus zâfi ve aynı zamanda Finlandiya ve şark cebheleri ayrı bir vecheye arzeder.

Diğer taraftan, Almanyanın müttetiklere karşı yaptığı harb idaresi nazara alınır, bu keyfiyet, garb cebhesinde bir tevakkuf ve İngilizlerin muhasarası ile mukabil bir abluka teşebbüsü unsurları ile işaret edilmektedir.

Denizlerde hâkimiyet çok büyük bir menfaat gösterir; fakat Almanyanın başka vasıtalarla yere sermek lazımdır. Ve bunun içindir ki Giaranni Ansaldo'nun yazısında vardığı neticeyi düşünmelidir. "Zamanın mukavvemeti müttetikler için çalıştırılmıyorsa, bizim arabayı da o suretle tehiz ettirmişiz! Dinamo denilen şey de, cebde taşınan elektrik fenerlerini tahrik eden pilleri biraz daha büyüğü, biraz daha kuvvetlisi idi!.

İngiltere ile Fransa hasımlarını istihfaf ederler ve yalnız abluka ile Almanyanın yıkılmasını intac edeceklerini düşünürlerse yanılırlar. Müttetikler, maddi unsurlarının heyeti mecmuası Reich'in geçirdiği ve bu vasıtalar yeni ihtimaller tasavvuruna müsaade ettikleri takdirde ki galebeyi elde edebilirler. O vakit manevi unsur yani milletlerin moral muhavemeti ve seflerin kumanda kabiliyeti hedefe varacaktır. Fransız ve İngilizler, en kıymetli addettikleri manevi servetleri muhafaza için mücadele etmekte; hasımları nezdinde, dehşet duydukları hayat usullerinin yani 1939 senesinin Eylül ayının birinde Hitlerin Reichtag'daki nutkunda söylediği "körükörüne itaat, in galebe çaldığını görmekte; mutlak itaat ve esaret, Fransızlarla İngilizlere beşer sukutunun mukemmel bir misali olarak görünmektedir...., "L'illustration", dan

lacaktır. Fakat bugünkü kanuna göre bile, bir Belediye yardım paralarını Belediye vergilerine zamlar yapılarak tahsil etse onu kimse mesul edemez.

Bundan sonra mezarların nakli neticesinde bir çok tarihi mezarların kaybolduğu meselesine temas olundu. General Refet dedi ki:

— Şinasi'nin mezarı kayboldu. Kâtib Çelebinin mezarının ne olduğu bilinmiyor. Bugün Şişhanede Evliya Çelebinin mezarı var. Korkarım ki bir gün o da ortadan kalkacaktır."

Salâh Cimcoz — İstanbul her tarafı tarihtir. Bunların hepsini göz ederek İstanbul imar etmek imkânı yoktur. Bu mezarların çoğu şüphelidir. Şişhanede Evliya Çelebinin mezarı vardır diyorsunuz, ben yok diyorum. İsbat edebilir misiniz?

Ziya Karamürsel — Beyoğlundaki Ağacamiinin yenileştirildiğini, fakat bunun tarihi kıymetini kaybettiğini söyledi ve keşfe yapılmasını dedi.

Vali — İstanbulun kıymetini âbî deleri asgarî bir misli arttırıyor. Bununla meşgulüz. 940 bütçesine bunun için bir tahsisat koyduk.

Bundan sonra mikroplu olduğu tesbit olunan ve Belediye tarafından kesilen vakıf suların açılması için hal ken yaptığı şikâyetlere geçildi. Dahiliye Vekili dedi ki:

— Bu çok münakaşalı bir işdir. Mecliste de bir kaç kere mevzuu bahsolmuştur. İstiyorum ki İstanbul mebusları İstanbul Valisi ile mutabık kalarak bize bir şekli hal bulsunlar. Öğrendiğime göre Sular İdaresi bunun katiyen aleyhindedir. Bu suların ihyası için sarfi lazımgelen para terkosa sarfolunursa daha fazla varidat getireceğini ve halka daha nafila olacağını iddia ediyor. Fakat Sular İdaresi yanlılır. Vakıf sular işini kat'i surette halletmek istiyoruz, dedi.

Bundan sonra diğer suallere ve ih-

Fransada yerleşmiş TÜRKLER

(Baş tarafı 4 üncü sayfa)

İkhtilâk elektrik feneri yannısı... Ya - rım saat sonra da saray allak pullak olmuş. Vermiş olduğu jurnalda, "Paristen gönderilen bir arabanın içinde elektrik tesisi mevcut olduğu, dinamom ve motör gibi teferruatın da nazarı dikkati celbetmeyecek bir şekilde arabanın gizli bir yerinde mahfuz bulunması... ilh...., ötesi malûm!.. Benim hiçbir şeyden haberim yok, eve geldiğimde hünkâr yaverlerinden birile karşılaşıyorum ve hemen saraydan çağrıldığımı bildiriliyor. Gidiyorum.. suale çekiliyorum... Hünkâr i - çerde sabırsızlıkla neticeyi bekliyor. Uzun izahatlardan sonra hakikat tebeyyün ediyor, selâmî sahane ve "âfiyetle kullanın.., cümleleriyle taltif ediliyorum, fakat bir defacık olsun binmediğim arabadan hemen soyuyorum. Arabayı sarayın emrine terkettiğimi bildiriyorum ve ertesi günü de istablı âmireye gönderiyorum. Araba ne oldu bilmem, o gündenberi bir defa da merak edip sordum. Elektrik meselesine gelince, benim geceleri saraya vaki olan yolculuklarımda, bazan mühim evrak ve vesaiki okumaklığım ihtimalini düşünen Münir Paşa, o vakit Pariste pek yeni olan bu tenvir sistemini beğenmiş, bizim arabayı da o suretle tehiz ettirmişiz!.. Dinamo denilen şey de, cebde taşınan elektrik fenerlerini tahrik eden pilleri biraz daha büyüğü, biraz daha kuvvetlisi idi!.

...

Hayatının son senelerini oldukça sıkıntılı bir şekilde geçiren Resid Mümtaz paşanın, günün birinde, hastalanarak yatağa girdiğini haber aldık. Esasen maddî ve manevî bin türlü türlü derdlerle malûl olan paşanın hastalığı günden güne vevahmet peyda etmeye başladığından, Pariste bulunan büyük oğlu Semih Mümtaza, Nise gelmesi bildirildi. Bir kaç gün sonra da, ihtimamlı tedavilere rağmen paşayı gaybettik. Türk kolonisi arasında kendini sevdirmiş, herkesin hümetini kazanmış, kimsesiz fenalık etmemiş bu eski zamanın eski veziri de gurbet elinde, bu suretle hayata gözlerini kapamış oldu.

...

Cenaze merasiminde hepimiz vilânin büyük bahçesinde toplanmış, sandukanın yukarıdan indirilip arabaya konulmasını bekliyorduk. Bu aralık sabık halife Abdülmecid'in o-

tomobili bahçe kapısından içeri girdi... Cenaze de aşağıya indirilmiş bulunuyordu. Mecid efendi, arkasında kâtibi Hüseyin bey olduğu halde arabadan indi ve geniş mermer merdivenin üçüncü basamağına kadar çıktı; tabutun cenaze arabasına konulmasında hazır bulundu. Usulü veçhile dua biter bitmez bahçede de bir hareket başladı... Orada bulunan zevat sıra ile halifenin öntünden geçerek arzı ubudiyet ediyor ve yerlere kadar eğildikten sonra arabalarına biniyorlardı. Bilmem kimin tevgikile başlıyan bu nabemevsm ve mânasız tevgifatı görünce, nazarı dikkati celbetmeyecek bir surette herkesin arasından sıyrılarak, en yakın olan arabay atladım, arka pencereden bu açık hava muayede salonunda devam eden sahte etek öpme merasimini seyre koyuldum. Siyah bir caketle çizgili bir pantolon giymiş, başında çok kırmızı limon kabuğu büyüklüğünde bir hasır fes, gözünde altın çerçeveli gözlük ve nikotin tesiriyle yalnız dudak muntakaları sararmış süd beyaz bir sakal... Alemi İslâmın eski "halifei ruvi zemin,, i, dik ve azametli bir tavırla önünde eğilenlere ufak bir selâmla bile mukabele ediyordu.

Merasim bittikten sonra, arabada yanıma meşhur (!) Onnik efendi tesadüf etti. Mendilile terini siliyor ve muhteremin huzurunda bulunmuş olmanın mütevellid memnuniyetini saklıyamyordu. Sordum:

— Bu işi de kim çıkarır, Onnik efendi?

— Vallahi bilmeniz amma... Bana kalırsa hiç de sırası değil..

— A Onnik, dedim. Böyle söylörsün amma, herkesten fazla hazretin önünde sen eğildin, az kaldı boynuna sarılıp şapur şapur öpecektin....

— Ah beyciğim ne yapayım? dedi. Halife benim Onnik olduğumu ve efendilerle sultanlara gittiğimi bilir. Yaş seksene yaklaştı. Bir gün onda bir gün bünde yemeğini ver kahve mi içirim. Bana kızıp da onlara:

— Almayın su p... gi evinize... derse benim halim ne olur?

— Hakkın var Onnik, dedim. Ar yılı değil kâr yılı!..

O gün ilk defa olarak Mecid efendiyi yakından görmüş ve tedkike fırsat bulmuştum...

tiyaçlara geçildi.

Sual — Aksu ile Kartaltepe arasındaki yol bozuktur.

Vali — Bunun inşası müteahhide ihale olunmuştur.

Sual — Bakırköy köylerinin hal - kında toprak ihtiyacı var mıdır?

Tevfik Fikret Silay — İstanbulun bir çok muntakalarında bu derd vardır. Bunun yegâne çaresi toprak kanununun Meclisten bir an evvel çıkarmaktır. Bunu temenni ederiz.

Dahiliye Vekili — Toprak Kanunu meselesi Mecliste bir kaç sene mevzuu bahseldi. Ondan evvel bu gibi yerlerdeki devlete aid yerlerin köylüye verilmesi şekli yapıyordu. Toprak kanunu mevzuu bahseldi köylü kanunla toprağı bedava alacağını düşünerek evvelce olduğu gibi satın almaktan vazgeçti. Bence devlete aid çiftlikleri buradaki köylüye taksitle vermek imkânı vardır. Toprak kanunu çıkısa bile eghasa aid çiftlikler gene normal bir para ile alınarak köylüye tevzi olunacaktır.

Toprak meselesi Valiler vasıtasıyla ve Ziraat Bankasının muavenetile hallolunmalıdır.

Vali — Ziraat Bankası bu hususta lazımgelen kolaylığı gösteremiyor. Bu itibarla Banka vasıtasıyla işleri yapmak imkânsızlaşıyor.

Vekil — Bu, üzerinde durulacak bir meseledir. Ankarada Ziraat Bankası nezdinde bazı teşebbüsler yapılm. Bankanın teşekkül sebebi ziraati himaye olduğuna nazaran statüsünde lazımgelen tadilatın yapılması lazımdır.

Vali — Bu şirketin başında bir Türk vardır. Kendilerine kat'i tebligat yapıp ve İktisad müdürlüğünü vaziyeti tetkik ve mürakabeye me - mur ettik. Şikâyetlerin önlendiği mu haktır.

Miktari 130 olan bu suallere lâzım gelen cevablar verildikten sonra toplantıya nihayet verilmistir. Mebuslar Vali ve Belediye Reisi Lutfi Kırdara halkın ihtiyaç ve dilekleri için gösterdiği büyük alakadan dolayı teşekkür etmişlerdir.

Vali ve Belediye Reisi doktor Lutfi Kırdar mebuslara akşam Tokatlıyanda bir ziyafet vermiştir.

Afrodit davası

[Baş tarafı 1 inci sayfa]

Dava edilenlerden Peyami Safa Hikmet Münif, Salâhaddin Güngör ile vekilleri İrfan Emin ve Suad Ziya, dava eden İbrahim Hakkı Konyalı ve vekili Etem Ruhi Balkan mahkemede hazır bulunuyorlardı.

Celse açıldı. Suğurlar vekillerinden Suad Ziya, müvekkillerinden Cumhuriyetin Ankara muhabiri Mekki Saidin de mahkemede olduğunu bildir - di. Samiler arasında bulunan Mekki Said de davaya alındı.

Bundan sonra Cumhuriyette nesredilen bazı vesaikden dolayı İbrahim Hakkı Konyalı tarafından açılan davaya geçildi. Suğurlar vekilleri, geçen celsedeki karara rağmen kendilerine davacının şahsı arzualinin sureti tebliğ edilmediğini söylediler. Müddeiumumî muavini ile davacı vekili buna lüzum olmadığını ileri sürdüler. Mahkeme, geçen celsedeki karar mu - cübince bu suretin tebliğine ve bu davanın diğer davalardan ayrılmasına karar verdi. İbrahim Hakkı Konyalı ile vekili Etem Ruhi bunun üzerine duruşmadan çıktılar.

Müddeiumumî muavini esas hak - kındaki mütaleasına geçti. Evvelâ, u - sul ve esas üzerinde bu davaları tef - rik ile izahata girişti. Ceza kanunu muzu bazı Avrupa memleketleri hukukile mukayese etti. Müddeiumumîlik teşkilât ve vesaifini, matbuat kanununun vaz'ı sebeplerini, matbuatın vazifesini, nesriyatın zamanın ve muhitin telâkkillerine muvafık olma - sı lüzumunu vesaileyi uzun uzadıya anlattı. Bu izahat saat on sekizi çeyrek geçeye kadar uzadı. Bu aralık suğurlar vekillerinden İrfan Emin aya - ğa kalktı:

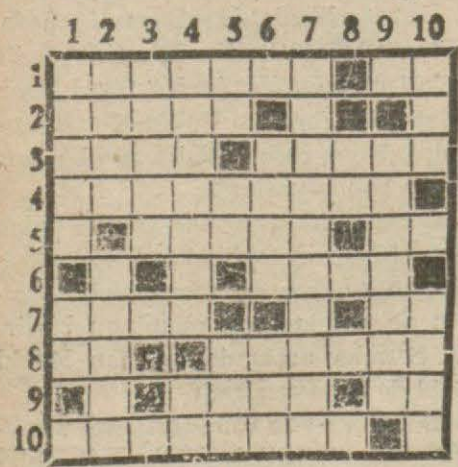
— Bu mukaddimeden anhyoruz ki, dedi, iddia daha bir iki saat sürecektir. Vakit geciktiriyor. Hepimizin, yapı - cağımız bir çok hususî işlerimiz vardır. Zaten resmi mesai saati de çok - tan geçmiştir. Celsenin tatilini ve id - diamın devamının başka celseye ta - kini isterim.

Mahkeme bunu varid görmedi. Müddeiumumî, bunun üzerine izahatı bırakıp sadede geçti ve şunları söyle - di:

— Dosyadaki gazeteler tetkik olu - nursa bu yazılarda hakaret kasdı ol - duğu görülür. Kasid batını bir key - fiyet olup tezahürat ile anlaşılacağı - na göre, dosyadaki gazetelerin mev - cudiyeti buna kâfi bir delil olup bu - nun aksini iddia maznılarına düşer bir hal olduğuna göre, müdafaaları ilzam eder mahiyette görülmemiştir. 411 numaralı dosyada mevcut Hik - met Münif ve Peyami Safa haklarını - daki iddianameyi tekrara lüzum gö - rüyoruz. Yine 440 numaralı dosyada Hikmet Münif hakkında verilen iddi - anameyi aynen tekrar ediyorum. Hik - met Münif ve Peyami Safa hakkında 450 numaralı ile bakılan davada ıss, sarfedilen sözlerin hakaretimiz oldu - ğu kendi ikrarile de anlaşıldığından Hikmet Münifin matbuat kanununun 27 inci maddesi delâletile ceza kanu - nunun 273 ve 480 inci; Salâhaddin Güngörün matbuat kanununun 27 ve 30 uncu maddeleri delâletile ceza ka - nununun 273 ve 482 inci; Peyami Sa - fanın matbuat kanununun 27, 30 ve 35 inci maddeleri ile ceza kanununun 79 ve 80 inci; 451 numaralı dosyada - ki davadan dolayı Hikmet Münif ve Mekki Saidin matbuat kanununun 27 ve 30 uncu maddeleri ile ceza ka - nununun 273 ve 480 inci; Peyami Sa - fanın "Davacı biziz,, başlıklı yazı - sından dolayı 56 numaralı iddianame ile açılan davadan Hikmet Münif'e Peyami Safanın matbuat kanununun 27 ve 30 uncu maddelerle ceza kanu - nunun 480, 273 ve 79 uncu madde - leri hükümlerine göre ve maznulan - dan bir kısmının müteakib mahkûmî - yetleri olduğu anlaşıldığından bun - ların aynen infazına karar verilmek suretile ve içtima ahkâmı da tatbik edilecek cezalandırılmaları isterim.

Bundan sonra, İbrahim Hakkı Konyalı tarafından gönderilen tek - zibnamenin vaktinde nesredilmeme - sine dolayı açılan ve yedinci celse mahkemesinde bakılınca bu davalara tevdihi için altıncı ceza hâkimli - ğinden sorulmasına karar verilen da - va hakkındaki taleb okunmuştur. Mahkeme bunun sevk sebebini başka görerek ve bu davaların tahkiki iş - tekemmül etmiş olduğuna göre tev - hide mahal olmadığını ve davalara müteaddid olduğundan, vekillerin ev - rakı tetkik edilip müdafaalarını hazırlamaları için, beş günlük fasla - kaydının ağırlıkla muhakemeye 28 - maratta devam edilmesine karar ver - miştir.

BULMACA

SOLDAN SAĞA :

- 1 — Bir memleket - İsim.
- 2 — Esas.
- 3 — Cenubi Amerikada bir yer - Kasablar kullanır.
- 4 — Azlık.
- 5 — Her zaman - Bir nota.
- 6 — Adliye alâkadar eden.
- 7 — Örtülmüş - Bir nida.
- 8 — Acemce "iki" - Gizler.
- 9 — Meşhur bir güreşçimiz - Nida.
- 10 — Her kadın malik olmak ister.

YUKARIDAN AŞAĞIYA :

- 1 — Bir gazete ismi - Patlar.
- 2 — Bir prensibimiz - Örtülmüş.
- 3 — Hazreti İsanın doğuşu.
- 4 — Adaleti uygun - Sonuna "E", gelirse yağmur yağınca olur.
- 5 — Bir sual edatı - Ters memleket manasındır - Suda yüzer.
- 6 — Yüz - Dair.
- 7 — Şakaya vurma.
- 8 — Bir harfin okunuşu.
- 9 — Kokulu maddeler.
- 10 — Geniş değil - Taharri eder, harri eder.

(Dünkü bulmacanın halli)

YENİ NEŞRİYAT

Sarı esirler

1938 Nobel mükâfatını kazanan ve sinemada da çekilen beş beşmilyon eser, kıymetli ediblerimizin İbrahim Hıyri tarafından güzel bir lisanla Türkçeye çevrilmiş ve kitab halinde intişar etmiştir. Okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

ÇOCUK ESİRGEME KURUMU BALOSU

Çocuk Esirgeme Kurumunun senelik balosu 16 Mart 1940 cumartesi günü akşamı Taksim Belediye gazinosunda yapılmıştır. Balo komitesi, gazinonun yeni açılış dolayısıyla yapılması lâzım gelen tertibatı alması ve mevsimin en büyük ve neseli balosu olmasına çalışılmaktadır.

Baloda güzel bir piyango da tertib edilmiştir.

Ankara Borsası

13 Mart 1940

	Fiyatları	Kapanış
Londra	1 Sterlin	5.21
New-York	100 Dolar	130.19
Paris	100 Frank	2.9726
Milano	100 Lire	6.9925
Cenevre	100 İsv. Fr.	29.105
Amsterdam	100 Florin	69.1611
Berlin	100 Rayismark	—
Brüksel	100 Belga	—
Atina	100 Drahma	0.965
Sofya	100 Leva	1.6225
Prag	100 Çek kronu	—
Madrid	100 Peçeta	13.36
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengö	23.955
Bükreş	100 Ley	0.6275
Belgrad	100 Dinar	3.1375
Yokohama	100 Yen	31.72
Stokholm	100 İsveç kr.	30.8275
Moskova	100 Ruble	—

ERGEN VE TAHVİLÂT

Ergen - 19.97
Sivas - Erzurum II 19.44

NEOKÜRİN

Baş, diş, romatizma, siyatik ve kulunç ağrılarını geçirir, gripe ve soğuk algınlığına karşı iyi bir ilaçtır. Günde 2 - 3 adet alınır. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.

İstanbul Belediyesi İlanları

Üsküdar'da Toptaşı caddesindeki parke ve adı kaldırımların tamiri işi açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 633 lira 75 kuruş ve ilk teminatı 47 lira 54 kuruştur. Keşif ve şartname Zabıt ve Muamele müdürlüğü kaleminde görülecektir.

İhale 29/3/940 cuma günü saat 14 de Daimi Encümeninde yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları, 940 yılına ait Ticaret Odası ve ihaleden 8 gün evvel Fen İşleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet vesikaları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümeninde bulunmaları. "1987,"

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Kıymeti Lira Kr.	Pey parası Lira Kr.	
428 50	32 14	Unkapanında: Kasab Demirhan mahallesinde Pir Mehmedpaşa sokağında eski 24 yeni 8 No. lu ahşab hanenin tamamı — "6017,"
380 00	28 50	Fatihte: Çikrikçi Kemaleddin mahallesinde Cami sokağında 238 metre 95 santim miktarında bulunan Çikrikçi Kemaleddin camii arsasının tamamı. "814,"
251 38	18 85	Yenikapıda: Tülbentçi Hüsameddin mahallesinde Sepetçi sokağında 34 eski 1 yeni No. lu 69 metre murabbaında bulunan arsanın tamamı "5681,"
740 33	55 52	Beyazıtta: Eski Sekbanbaşı Yakubağa mahallesinin yeni Hasanpaşa karakolu caddesinde eski 93 yeni 89 No. lu havasız kârgir dükkânın tamamı "5932,"
369 20	27 69	Beyazıt: Eski Sekbanbaşı Yakubağa yeni Tavşan - taşı mahallesinde Cümhuriyet caddesinde eski 111 yeni 105 No. lu dükkânın tamamı — "3080,"
316 80	23 76	Beyazıt: Eski Sekbanbaşı Yakubağa yeni Tavşan - taşı mahallesinde Kalaycı sokağında 8 No. lu dükkânın tamamı "2112,"
179 42	13 46	Beyazıt: Eski Kasabbaşı Yakubağa yeni Tavşan - taşı mahallesinde Fırın sokağında eski 2 yeni 6 No. lu kemer mahallinin tamamı. "5933,"
1347 40	101 06	Balat Hızır Çavuş mahallesinde Yeni caddede 48 eski 60 yeni No. lu 1 bab hanenin tamamı. "7048,"
1245 48	93 41	Fenerde: Eski Abdi Subaşı yeni Tahta Minare mahallesinde Fener kapısı Yıldırım caddesinde 69 eski 57 yeni No. lu bir bab hanenin tamamı "7049,"
966 28	72 47	Fenerde: Eski Abdi Subaşı yeni Tahta Minare mahallesinde Fener kapısı Yıldırım caddesinde eski 67 yeni 55 No. lu hanenin tamamı. "7050,"

Yukarıda yazılı vakıf emlak satılmak üzere 15 gün müddetle açık artırmaya çıkarılmıştır. İhale katiyesi 22/3/940 cuma günü saat 15 de yapılacaktır. İsteklilerin pey akçeleri birlikte Çemberlitahta Vakıflar Başmüdürlüğü Mahlûlât kalemine müracaatları. "1739,"

Türk Hava Kurumu İstanbul Şubesi'nden :

Kurumumuz yardımcı üyeleri için mahfuz numunesine göre (500000) tane rozet yaptırılacaktır. Muhammen bedeli (8750) liradır. 18 Mart 940 perşembe günü saat on beşte fiyat muvafık görülürse ihalesi yapılacak olan taliblerin yüzde yedi buçuk muvakkat teminatla birlikte Çağaloğlundaki şube merkezine müracaatları. "1970,"

Adalar Sulh İcrasından :

Bir deynden dolayı mahez bulunan Heybeliada Ayyıldız caddesi 72 No. lu gayrimenkulün 96 hisse iti - barile 14 hissesi açık arttırmaya konulmuştur.

Mezkûr gayrimenkul Heybeliada Ayyıldız caddesinde kâin sarık 2/32 No. lu dükkân, şimal denizden dol - durulmuş rıhtım arsası, garb 4/32 P. No. lu, cenub Ayyıldız caddesi ile mahdud olup üstünde bir oda olan ve hâlen kahvehane olarak istimal edilen bir dükkândır. Miktarı mesa - hası 69.00 metre murabbaındır.

Üç ehliyüküf marifetle tamamı - na 1035 lira kıymet takdir edilmiş - tir. Birinci arttırma 15 nisan 940 ta - rihine müsadif pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar dairede icra ol - nacaktır. Arttırma bedeli kıymeti muhammeninin %75 ini bulduğu tak - dirde müşteri üzerinde bırakılaca - ktır. Arttırma bedeli kıymeti muham - meninin %75 ini bulmadığı takdirde en çok arttırmanın taahhüdü baki kal - mak üzere on beş gün daha uzatılıp ikinci arttırma 15 mayıs 940 tarihine müsadif çarşamba günü aynı saatte icra olunacaktır. İkinci arttırmada kıymeti muhammeninin %75 ini bulmazsa 2280 No. lu kanun ahkâ - mına tevfiğin satış görürlüğü. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak et - mek isteyenlerin kıymeti muhamme - nenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunma - ları lâzımdır. Vergi, tenviriye ve tan - zifiye bedeli ihaleden tenzil edilir. İ - hale pulu ve resmi tellaliye ve yirmi senelik taviz bedeli müşteriye aiddir. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadar - ların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair iddialarını evrakı müstahillerle birlikte ilân tarihinden itibaren ni - de açık bulundurulacak arttırma şartnamesiyle 940/110 No. lu dosya - ya müracaatla mevcut vesaili göre - tapu sicilleriyle sabit olmayan satış - bilecekleri ilân olunur.

bedelinin paylaşılmasından hariç ka - lırlar. Daha fazla malûmat almak is - tiyenlerin ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairemiz - de açık bulundurulacak arttırma şartnamesiyle 940/110 No. lu dosya - ya müracaatla mevcut vesaili göre - tapu sicilleriyle sabit olmayan satış - bilecekleri ilân olunur.

İstanbul Levazım Amirliği İlanları

950 lira dahilinde mekteb sarası yaptırılacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 15/3/940 cuma günü saat 14.30 da Tophanede Lv. Amirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 74 lira 25 kuruştur. Şartna - me ve nümunesi komisyonunda görü - lür. (705) (1868)

Yirmi üç bin yedi yüz yetmiş me - re portatif cadur bezi alınacaktır. Pa - zarlıkla eksiltmesi 18/3/940 pazar - tesini günü saat 14 de Tophanede İst. Lv. Amirliği satın alma komisyonun - da yapılacaktır. Nümunesi komis - yonda görülür. İsteklilerin teminat - larile belli saatte komisyona gelme - leri. 706 - 1909

Kilo	
21.517	Bulgur unu.
5.095	İnce kepek.
1.564	Elele altı.
685	Kaba kepek.
474	Yıkama altı.
975	üstü.

Yukarıda mikdarı yazılı altı ka - lem mevad satılacaktır. Pazarlıkla arttırması 15/3/940 cuma günü saat 15 de Tophanede Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 639 lira 68 kuruş, kat'i teminatı 96 liradır. Mal - lar Ayyansarayda Güven çeltik fab - rikasında görülebileceği gibi nümu - neleri de komisyonunda görülür. (709) (1941)

Taliblerin getirecekleri nümune - lerdan beğenilmek suretile 50.000 a - deden çuval alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 15/3/940 cuma günü saat 14.30 da Tophanede İst. Lv. Amirliği satınalma komisyonunda yapılaca - ktır. Tahmin bedeli yirmi beş bin lira ilk teminatı 1875 liradır. İsteklilerin nümunelerile beraber komisyona gel - meleri. (710) (1-83)

Mayıs 1940 nihayetine kadar Hay - darpaşada ve Anadolu cihetinde 400 ton kadar nakliyat yaptırılacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 18 mart 940 pazartesi günü saat 14.30 da Toph - anede Lv. Amirliği satın alma komis - yonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 866 lira 75 kuruş ilk teminatı 65 liradır. Şartnamesi Ko. da görülür. (411) (1934)

500 trampet, 500 avcı borusu, 500 fiffre alınacaktır. Pazarlıkla eksiltme - si 20 mart 940 çarşamba günü saat 15 de Tophanede İst. Lv. Amirliği sat - tın alma K. da yapılacaktır. Nümu - leri Ko. da görülür. İsteklilerin te - minatları belli saatte Ko. na gel - meleri. (712) (1985)

İstanbul Asliye Altıncı Hukuk mah kemesinden :

Müddei : Eda
Müddeialeh : Mahmud, İzmit, Veli Hoca mahallesi 53 sayılı evde.

Müddei Eda tarafından müddeia - leyh Mahmud aleyhine açılan talâkın tescilli davasına aid arzuhal sureti müddeialehye tebliğ edilmek üzere yazılı adresine gönderilmiş de mu - mailiğin mezkûr ikametgâhını terk ile semti mezhule gittiğinin beyanile iade kılınması üzerine Hukuk Usulü Muhakemeleri kanununun 141, 142, 143 ve 183 üncü maddelerine tevfi - kan iade kılınan dava arzuhalile tahkikat gününü gösterir davetiye varakasının mahkeme divanhanesine asılmasına ve 938/1269 numarada kayıtlı işbu davaya müddeialehyin "15," gün içinde cevap vermesine ka - rar ve g.İm ve berru'ci bi karar ar - zuhal ile davetiye varakası mahkeme divanhanesine asılması olmakla mu - mailiğih Mahmud yukarıda yazılı müddet zarfında davaya cevap vere - rek tahkikat için tayin kılınan 1/4/ 940 cuma günü saat 10 da mahkeme - mizde hazır bulunması veya kanunî bir vekil görürmesi lüzumı tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

ANİ TESİR NEVROZİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRIP ROMATİZMA, SOĞUK ALGINLIĞI

ve bütün ağrılarını derhal keser
Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli Lira Kr.	%7,5 teminatı Lira Kr.	Eksiltme Saati
Muhtelif yıldız	500 kg.	1550 —	116 25	Açık E. 14
Külçe kurşun	4000 kg.	1160 —	87 —	Açık E. 14.30
Çelik sac	144)	734 80	55 11	Açık E. 16.30
Simentasyon çeliği	577)	—	—	—

I — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarıda cins ve miktarı ya - zılı 3 kalem eşya açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hızarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 21/III/940 perşembe günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden al - nabileceği gibi yaldız nümunesi de alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 gü - venme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. "1638,"

İstanbul Levazım Amirliğinden :

Köhne bakır, alüminyum, çinko ve pirinç ile imalâtın artan yeni hurda kırıntıları verilmek suretile muhtelif eb'ad ve kalınlıkta bakır, alüminyum, çinko ve pirinç levha yapabilecek müesseselerin pullu teklif mektubları ile Tophanede Amirliğimize müracaatları. "1779,"

Devlet Demiryolları İlanları

Muhammen bedeli 3500 lira olan 10.000 Kg. gresyağı 25/3/940 pa - zartesi günü saat "10.30," on buçukta Haydarpaşada gar binası dahil - deki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 262 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaille birlikte eksiltme günü saatine kadar ko - misyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. "1807,"

İstanbul Telefon Müdürlüğünden :

27/3/940 çarşamba günü saat 15 de İstanbul Telefon müdürlüğü ek - siltme komisyonu odasında 1814,80 lira keşif bedelli Şişli telefon santral - binasında yaptırılacak tadilat ve inşaat işleri açık eksiltmeye konulmuş - tur. Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fenni şartna - meleri, proje keşif hılasile buna r'iteferri diğer vrak levazım "aire - sinde görülecektir. Muvakkat teminat 137 liradır.

İsteklilerin en az 1000 lirahlık bu işe benzer iş yaptırma dair idarele - rinden almış olduğu vesikalarla istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden sekiz gün evvel alınmış ehliyet ve 940 yılına aid Ti - caret Odası vaktalarile gelmeleri. "1877,"

Akseri Fabrikalar Satın Alma Komisyonu İlanları

60 ton yerli Linters pamuğu alınacak
Tahmin edilen bedeli "18.000," lira olan 60 ton yerli Linters pamuğu Akseri Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satınalma komisyonunda 21/3/940 perşembe günü saat 14.30 da pazarlıkla ihale edilecektir. Şart - name parasız olarak komisyonun verilir. Taliblerin muavakat te - minatı olan 1330 lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki ve - sikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikası mezkûr gün ve saatte komisyon müracaatları. "1888,"

Nümune ve evsaf şartnamesine göre 2500 tane 1. ed battaniye alınacak
Tahmin edilen bedeli "23.750," lira olan yukarıda yazılı 2500 adet battaniye Akseri Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satınalma komis - yonunda 21/3/940 perşembe günü saat 14 de pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyonun verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan "1781," lira "25," kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaille komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alâkadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikası mezkûr gün ve saatte komisyon müracaatları. (1889)

Deniz Levazım Satın Alma Komisyonu İlanları

1 — Tahmin edilen bedeli "2282," lira olan "1400," kilo tire çorap ih - lalinin, 14 mart 1940 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14.30 da pa - zarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Kat'i teminat "342," lira "80," kuruş olup şartnamesi her gün komisyonun alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte belli gün ve saatte Kasımpaşa'da bulunan komisyona müracaatları. "181,"

1 — Tahmin edilen bedeli "8979," lira olan 87600 kilo esmeğin 30 mart 1940 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 11 de kapalı sarf'a eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminat "673," lira "43," kuruş olup şartnamesi her gün ko - misyonun alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati "ahilinde" tanzim ol - unca kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saat'ten bir saat ev - veline kadar Kasımpaşa'da bulunan komisyon başkanlığına "1655," kabilinde vermesi.

Sahibi : Ahmet Cemaleddin SARAÇOĞLU

Neşriyat : İddilâhî: Macit ÇETİN Basıldığı yer: Mithat Paşa